

Komisija za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide

Številka: 020-03-18/2020/8
Ljubljana, 6. 1. 2021

Predlog

POROČILO

O DELU KOMISIJE DRŽAVNEGA SVETA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA SOCIALNO VARSTVO, DELO, ZDRAVSTVO IN INVALIDE V 2020

Sestava komisije:

- predsednik: mag. Peter Požun
 - podpredsednik: Danijel Kastelic,
 - člani: Igor Antauer, dr. Matjaž Gams, Mitja Gorenšček, Tomaž Horvat, Lidija Jerkič, Alojz Kovšca, Ladislav Rožič in Jože Smole.
- Sekretarka komisije: mag. Nuša Zupanec.

Komisija za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide, v skladu s Sklepom o ustanovitvi in nalogah Komisij Državnega sveta Republike Slovenije št. 020-03-14/2017/1, obravnava predloge zakonov in druge akte, ki se nanašajo na področja socialnega varstva in zavarovanja, zdravstvenega varstva in zavarovanja, pokojninskega in invalidskega zavarovanja, trga dela, delovnih razmerij, socialnega sporazumevanja in kolektivnega dogovarjanja, varnosti in zdravja pri delu, varstva invalidov ter varstva otrok in družine.

Komisija obravnava pobude in vprašanja članov Državnega sveta v zvezi z zadevami, ki jih slednji obravnava, ter druge zadeve, za katere jo pooblasti Državni svet. Komisija pripravlja tudi predloge zahtev in mnenj v zvezi z zakoni in drugimi akti, ki se nanašajo na zadeve, ki jih obravnava.

Komisija je v času od 1. 1. 2020 do 31. 12. 2020 zasedala na **osemindedvajsetih (28) sejah¹ (osemnajstih (18) rednih in desetih (10) izrednih)**. Vse seje komisije so bile sklepčne.

Komisija je obravnavala enainštirideset (**41**) **zadev (osemindedvajset (28) na rednih sejah, trinajst (13) na izrednih sejah)**, od tega **šestnajst (16) predlogov zakonov², sedem (7) zakonodajnih iniciativ³, en (1) predlog zahteve za začetek postopka za oceno ustavnosti zakona, en (1) predlog odločilnega veta, osem (8) drugih aktov, predloženih v obravnavo Državnemu zboru, in osem (8) ostalih zadev** iz pristojnosti komisije.

Komisija je na podlagi obravnavanih zadev oblikovala **sedemnajst (17) poročil in triindvajset (23) mnenj**, od katerih jih je devetnajst (19) posredovala matičnim delovnim telesom Državnega zbora, enega (1) Ministrstvu za zdravje in Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, enega (1) Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, enega (1) Ministrstvu za zdravje in enega (1) Predstavništvu evropske

¹ 37. redna seja je bila sklicana in nato zaradi razglašene epidemije COVID-19 odpovedana, zato ni všteta v kvoto izvedenih sej komisije.

² V kvoto obravnavanih predlogov zakonov zaradi umika z dnevnih redov komisije nista všteta:

- Predlog zakona o interventnih ukrepih za stabilizacijo delovanja javnega zdravstvenega sistema (ZIUSZS) - druga obravnava, EPA 965-VIII – umaknjen iz zakonodajne procedure in dnevnega reda 36. seje komisije,
- Predlog zakona o spremembi in dopolnitvi Zakona o javnem jamstvenem in preživitvenem skladu Republike Slovenije (ZJSRS-H) - druga obravnava, EPA 989-VIII - umaknjen z dnevnega reda 36. in nato tudi dnevnega reda 44. seje komisije. Kasneje ni bil več uvrščen na nobenega od dnevnih redov komisije.

³ Od tega ena vložena v proceduro v okviru Državnega sveta na lastno pobudo.

komisije v Sloveniji. Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in invalide je v zvezi z eno (1) od zadev posredovala dopis.

Obravnavane zadeve

Predlogi zakonov:

1. Predlog zakona o dopolnitvah Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (ZPIZ-2H) - druga obravnava, EPA 782-VIII (34. seja 30. 1. 2020).
Komisija je predlog zakona podprla in mnenje k predlogu zakona poslala Odboru Državnega zbora za delo, družino, socialne zadeve in invalide (17. redna seja 5. 2. 2020 in nadaljevanje obravnave na 21. seji 2. 9. 2020). Zakon je Državni zbor sprejel na 20. redni seji 24. 9. 2020.
2. Predlog zakona o zagotovitvi dodatne likvidnosti gospodarstvu za omilitev posledic epidemije COVID-19 (ZDLGPE) – nujni postopek, EPA 1120–VIII – kot zainteresirana komisija (9. izredna seja 24. 4. 2020).
Komisija je predlog zakona podprla in skupaj s pristojno Komisijo za gospodarstvo, obrt, turizem in finance pripravila mnenje k predlogu zakona ter ga posredovala Državnemu zboru v fazi obravnave na plenarnem zasedanju, saj komisiji nista uspeli zasedati pred Odborom Državnega zbora za finance (37. nujna seja 24. 4. 2020 in nadaljevanje seje 25. 4. 2020). Zakon je Državni zbor sprejel na 35. izredni seji 28. 4. 2020. Državni svet je zakon obravnaval na 13. izredni seji 29. 4. 2020, ki je bila prehodno zaključena brez sprejetih sklepov, nato pa na 14. izredni seji 30. 4. 2020 odločal še o predlogu odločilnega veta na zakon (predlagatelj skupina državnih svetnikov s prvopodpisanim Milanom Ozimičem), ki pa ni bil sprejet.
3. Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o interventnih ukrepih za zaježitev epidemije COVID-19 in omilitev njenih posledic za državljane in gospodarstvo (ZIUZEOP-A) - nujni postopek, EPA 1122-VIII, - kot zainteresirana komisija (9. izredna seja 24. 4. 2020).
Komisija je predlog zakona podprla in pripravila skupno mnenje s pristojno Komisijo za gospodarstvo, obrt, turizem in finance k predlogu zakona ter ga posredovala Državnemu zboru v fazi obravnave na plenarnem zasedanju, saj komisiji nista uspeli zasedati pred Odborom Državnega zbora za finance (37. nujna seja 24. 4. 2020 in nadaljevanje seje 25. 4. 2020). Zakon je Državni zbor sprejel na 35. izredni seji 28. 4. 2020. Državni svet je zakon obravnaval na 13. izredni seji 29. 4. 2020, ki je bila prehodno zaključena brez sprejetih sklepov, nato pa na 14. izredni seji 30. 4. 2020 odločal še o predlogu odločilnega veta na zakon (predlagatelj skupina državnih svetnikov s prvopodpisanim Milanom Ozimičem), ki pa ni bil sprejet.
4. Predlog zakona o dopolnitvah Zakona o praznikih in dela prostih dnevih v Republiki Sloveniji (ZPDPD-E) – skrajšani postopek, EPA 1031–VIII (40. seja 28. 5. 2020).
Komisija je predlog zakona podprla in svoje mnenje k predlogu zakona poslala Odboru Državnega zbora za delo, družino, socialne zadeve in invalide (19. seja 2. 6. 2020). Državni zbor je zakon sprejel na 18. seji 18. 6. 2020.
5. Predlog interventnega zakona za odpravo ovir pri izvedbi pomembnih investicij za zagon gospodarstva po epidemiji COVID-19 (IZOOPIZG) – nujni postopek, EPA 1172-VIII – kot zainteresirana komisija (10. izredna seja 25. 5. 2020).
Komisija je predlog zakona obravnavala skupaj z Interesno skupino negospodarskih dejavnosti in se z njim zgolj seznanila. Skupno poročilo komisije in interesne skupine je bilo posredovano pristojni Komisiji za gospodarstvo, obrt, turizem in finance.
6. Predlog zakona o poročstvu Republike Slovenije v Evropskem instrumentu za začasno podporo zmanjševanju tveganj za brezposelnost v izrednih razmerah (SURE) po izbruhu COVID-19 (ZPEIPZB) – nujni postopek, EPA 1171–VIII – kot zainteresirana komisija (10. izredna seja 25. 5. 2020)
Komisija je predlog zakona obravnavala skupaj z Interesno skupino negospodarskih dejavnosti in ga podprla. Skupno poročilo komisije in interesne skupine je bilo posredovano pristojni Komisiji za gospodarstvo, obrt, turizem in finance.

7. Predlog zakona o interventnih ukrepih za omilitev in odpravo posledic epidemije COVID-19 (ZIUOOPE) - nujni postopek, EPA 1173-VIII (10. izredna seja 25. 5. 2020).
Komisija je predlog zakona obravnavala skupaj z Interesno skupino negospodarskih dejavnosti, ga podprla in mnenje poslala Odboru Državnega zbora za delo, družino, socialne zadeve in invalide (39. nujna seja 26. 5. 2020 in nadaljevanje seje 27. 5. 2020). Državni zbor je zakon sprejel na 38. izredni seji 29. 5. 2020. Državni svet je na 15. izredni seji 30. 5. 2020, na predlog Interesne skupine lokalnih interesov, odločal o predlogu odločilnega veta na zakon, a ga ni sprejel. Posledično je predsednik Državnega sveta v skladu z 21.a členom Zakona o referendumu in o ljudski iniciativi obvestil predsednika Državnega zbora o odločitvi Državnega sveta. Državni zbor je na navedeni podlagi na 39. izredni seji 30. 5. 2020 odločal o predlogu sklepa o nedopustnosti razpisa zakonodajnega referenduma na zakon in ga sprejel.
8. Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o nalezljivih boleznih (ZNB-C) – druga obravnava, EPA 1033-VIII (41. seja 2. 6. 2020).
Komisija predloga zakona ni podprla. Svoje mnenje je poslala Odboru Državnega zbora za zdravstvo (8. seja 4. 6. 2020). Državni zbor je na predlog pristojnega odbora na 18. seji 16. 6. 2020 sprejel sklep, da predlog zakona ni primeren za nadaljnjo obravnavo, s čimer se je zakonodajni postopek v zvezi s predlogom zakona končal.
9. Predlog zakona o interventnih ukrepih za pripravo na drugi val COVID-19 (ZIUPDV) – nujni postopek, EPA 1249-VIII (11. izredna seja 2. 7. 2020).
Komisija je predlog zakona podprla in svoje mnenje poslala Odboru Državnega zbora za delo, družino, socialne zadeve in invalide (41. nujna seja 6. 7. 2020). Državni zbor je zakon sprejel na 19. seji 9. 7. 2020. Komisija je na 12. izredni seji 10. 7. 2020 obravnavala predlog odločilnega veta (predlagatelj Interesna skupina lokalnih interesov), pri čemer je podprla pobudo za vložitev odločilnega veta, ne pa tudi njegove obrazložitve, zato je predlagala njeno nadomestitev v obliki amandmaja. Državni svet na 17. izredni seji 10. 7. 2020 predloženega amandmaja komisije ni sprejel, prav tako tudi ne predloga odločilnega veta na zakon. Posledično je predsednik Državnega sveta v skladu z 21.a členom Zakona o referendumu in o ljudski iniciativi obvestil predsednika Državnega zbora o odločitvi Državnega sveta. Državni zbor je na navedeni podlagi na 41. izredni seji 10. 7. 2020 odločal o predlogu sklepa o nedopustnosti razpisa zakonodajnega referenduma na zakon in ga sprejel (več pod d) Predlog odločilnega veta).
10. Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o nalezljivih boleznih (ZNB-D) – skrajšani postopek, EPA 1202-VIII (43. seja 13. 7. 2020).
Komisija je predlog zakona podprla in svoje mnenje posredovala Odboru Državnega zbora za zdravstvo (9. seja 10. 9. 2020). Državni zbor je zakon sprejel na 20. seji 29. 9. 2020.
11. Predlog zakona o dopolnitvi Zakona o delovnih razmerjih (ZDR-1C) – skrajšani postopek, EPA 1245-VIII (43. seja 13. 7. 2020).
Komisija je predlog zakona podprla in svoje mnenje posredovala Odboru Državnega zbora za delo, družino, socialne zadeve in invalide (21. seja 2. 9. 2020), ki ni sprejel nobenega člana predloga zakona, Državni zbor pa je posledično na 20. seji 25. 9. 2020 ugotovil, da je zakonodajni postopek o predlogu zakona končan.
12. Predlog zakona o začasnih ukrepih za omilitev in odpravo posledic COVID-19 (ZZUOOP), EPA 1378-VIII (13. izredna seja 7. 10. 2020).
Komisija je predlog zakona podprla, a v mnenju predlagala nekaj možnosti za nadgradnjo oziroma izboljšavo njegove vsebine. Mnenje je posredovala pristojnemu Odboru Državnega zbora za delo, družino, socialne zadeve in invalide (44. nujna seja 12. 10. 2020). Državni zbor je zakon sprejel na 46. izredni seji 15. 10. 2020.
13. Predlog zakona o interventnih ukrepih za omilitev posledic drugega vala epidemije COVID-19 (ZIUOPDVE) – nujni postopek, EPA 1472-VIII – kot zainteresirana komisija (14. izredna seja 17. 11. 2020).
Komisija je predlog zakona obravnavala skupaj s pristojno Komisijo za gospodarstvo, obrt, turizem in finance. Komisiji sta predlog zakona podprli in skupno mnenje posredovali Odboru Državnega zbora za finance (49. nujna seja 23. in 24. 11. 2020). Državni zbor je zakon sprejel na 49. izredni seji 27. 11. 2020. Državni svet je na 18.

- izredni seji 26. 11. 2020, na pobudo Interesne skupine lokalnih interesov, obravnaval odločilni veto na zakon. K obrazložitvi predloga zahteve za ponovno odločanje Državnega zbora o zakonu sta bila vložena amandma državnega svetnika mag. Petra Požuna in amandma državnega svetnika Branimirja Štruklja, ki nista bila sprejeta, prav tako Državni svet ni sprejel predlagane zahteve za ponovno odločanje Državnega zbora o zakonu. Posledično je predsednik Državnega sveta v skladu z 21.a členom Zakona o referendumu in o ljudski iniciativi obvestil predsednika Državnega zbora o odločitvi Državnega sveta. Državni zbor je na navedeni podlagi na 50. izredni seji 27. 11. 2020 odločal o predlogu sklepa o nedopustnosti razpisa zakonodajnega referenduma na zakon in ga sprejel.
14. Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zdravilih (ZZdr-2B) – skrajšani postopek, EPA 1471–VIII (50. seja 23. 11. 2020).
Komisija predloga zakona ni podprla. Mnenje je posredovala pristojnemu Odboru Državnega zbora za zdravstvo, ki bo predlog zakona predvidoma obravnaval februarja 2021.
15. Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov (ZZRZI-E) – druga obravnava, EPA 1473-VIII (51. seja 17. 12. 2020).
Komisija je predlog zakona podprla in svoje mnenje poslala pristojnemu Odboru Državnega zbora za delo, družino, socialne zadeve in invalide, ki bo predlog zakona predvidoma obravnaval na 24. seji 12. 1. 2021.
16. Predlog zakona o interventnih ukrepih za pomoč pri omilitvi posledic drugega vala epidemije COVID-19 (PKP7) (ZIUPOPDVE) – nujni postopek, EPA 1557-VIII – kot zainteresirana komisija (16. izredna seja 23. 12. 2020).
Komisija je predlog zakona obravnavala skupaj s pristojno Komisijo za gospodarstvo, obrt, turizem in finance. Komisija predloga zakona ni podprla, sta pa komisiji v skupnem mnenju pristojnemu Odboru za finance (52. nujna seja 28. 12. 2020) in kvalificiranim predlagateljem amandmajev predložili v proučitev in vložitev več amandmajev. Državni zbor je zakon sprejel na 55. izredni seji 29. 12. 2020. Državni svet je na pobudo Komisije za gospodarstvo, obrt, turizem in finance na 20. izredni seji 30. 12. 2020 odločal o odločilnem vetu na zakon. K obrazložitvi predloga zahteve za ponovno odločanje Državnega zbora o zakonu je bil vložen amandma Interesne skupine delojemalcev, ki ga Državni svet ni sprejel, prav tako ni sprejel predlagane zahteve za ponovno odločanje Državnega zbora o zakonu. Posledično je predsednik Državnega sveta v skladu z 21.a členom Zakona o referendumu in o ljudski iniciativi obvestil predsednika Državnega zbora o odločitvi Državnega sveta. Državni zbor je na navedeni podlagi na 56. izredni seji 30. 12. 2020 odločal o predlogu sklepa o nedopustnosti razpisa zakonodajnega referenduma na zakon in ga sprejel.

Zakonodajne iniciative Državnega sveta:

1. Predlog zakona o dopolnitvi Zakona o zdravstveni dejavnosti – zakonodajna iniciativa (7. izredna seja 16. 1. 2020).
Komisija je predlagano zakonodajno iniciativo (predlagateljica Komisija za kulturo, znanost, šolstvo in šport) podprla in pripravila poročilo za 25. sejo Državnega sveta 22. 1. 2020. Državni svet je predlog zakona, skupaj s predlaganimi amandmaji državnega svetnika Branimirja Štruklja, podprl in ga vložil v zakonodajno proceduro po skrajšanem postopku. Kolegij Državnega zbora je obravnavo predloga zakona (ZZDej-M, EPA 982-VIII) po skrajšanem postopku potrdil na 57. seji 21. 2. 2020. Odbor Državnega zbora za zdravstvo je predlog zakona obravnaval na 12. redni seji 12. 5. 2020 in na podlagi sprejetih amandmajev odbora pripravil dopolnjen predlog zakona. Državni zbor je zakon sprejel na 17. seji 27. 5. 2020.
2. Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju – zakonodajna iniciativa (38. seja 21. 4. 2020).
Komisija je predlagano zakonodajno iniciativo (predlagatelj državni svetnik mag. Peter Požun), skupaj s predlaganimi amandmajema predlagatelja k 5. členu in obrazložitvi k 5.

- členu, podprla in pripravila poročilo za 29. sejo Državnega sveta 13. 5. 2020. Državni svet je predlog zakona, skupaj z amandmajema, podprl in ga vložil v zakonodajno proceduro po rednem postopku. Odbor Državnega zbora za zdravstvo naj bi predlog zakona (ZZVZZ-R, EPA 1159-VIII) obravnaval na eni izmed sej marca 2021.
3. Predlog zakona o spremembi Zakona o starševskem varstvu in družinskih prejemkih – zakonodajna iniciativa (40. seja 28. 5. 2020).
Komisija je predlagano zakonodajno iniciativo (predlagatelj državni svetnik Ladislav Rožič) podprla in pripravila poročilo za 30. sejo Državnega sveta 10. 6. 2020, na kateri je Državni svet predlog zakona podprl in ga vložil v zakonodajno proceduro po skrajšanem postopku, kar je Kolegij Državnega zbora potrdil na 30. seji 10. 6. 2020. Odbor Državnega zbora za delo, družino, socialne zadeve in invalide je predlog zakona (ZSDP-1D, EPA 1207-VIII) obravnaval na 21. redni seji 2. 9. 2020. Državni zbor je zakon sprejel na 21. seji 21. 10. 2020.
4. Predlog zakona o dopolnitvah Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju – zakonodajna iniciativa (40. seja 28. 5. 2020).
Komisija je predlagano zakonodajno iniciativo (predlagatelj državni svetnik Danijel Kastelic) podprla in pripravila poročilo za 30. sejo Državnega sveta 10. 6. 2020, na kateri je Državni svet k predlogu zakona sprejel amandma Interesne skupine delodajalcev in Interesne skupine delojemalcev za novi 1.a člen, amandma državnega svetnika Tomaža Horvata k 1. členu in amandma državnega svetnika Danijela Kastelica, prav tako k 1. členu, ter predlog zakona podprl in ga vložil v zakonodajno proceduro po rednem postopku. Odbor Državnega zbora za zdravstvo predlog zakona (ZZVZZ-T, EPA 1208–VIII) do konca 2020 še ni obravnaval.
5. Predlog zakona o spremembah Zakona o pacientovih pravicah – zakonodajna iniciativa (44. seja 27. 8. 2020)
Komisija je predlagano zakonodajno iniciativo (predlagatelj državni svetnik mag. Peter Požun) podprla in pripravila poročilo za obravnavo na 32. seji Državnega sveta 16. 9. 2020. Pobudnik za sprejem zakonske novele je na podlagi pripomb pristojnega Ministrstva za zdravje že na seji komisije napovedal predložitev amandmajev k osnovnemu tekstu zakonodajne iniciative v obravnavo in odločanje Državnemu svetu. Državni svet je zakonodajno iniciativo, skupaj s predloženimi amandmaji sprejel in jo posredoval Državnemu zboru v obravnavo in sprejem po skrajšanem postopku, kar je Kolegij predsednika Državnega zbora potrdil na 80. seji 2. 10. 2020. V zakonodajnem postopku je Odbor Državnega zbora na 11. seji 4. 11. 2020 k predlogu zakona sprejel amandma odbora k 3. členu ter dva amandmaja k 1. in 2. členu, ki ju je predlagala Vlada. Državni zbor je zakon (ZPacP-B; EPA 1347-VIII) brez nadaljnjih sprememb in dopolnitev sprejel na 48. izredni seji 20. 11. 2020.
6. Predlog zakona o spremembah in dopolnitvi Zakona o praznikih in dela prostih dnevih – zakonodajna iniciativa (45. seja 10. 9. 2020).
Komisija predlagane zakonodajne iniciative (predlagatelj državni svetnik Branko Tomažič) ni podprla in svoje poročilo posredovala Državnemu svetu. Zakonodajna iniciativa je bila uvrščena na predlog 32. seje Državnega sveta 16. 9. 2020, a je bila s slednjega na pobudo predlagatelja, državnega svetnika Branka Tomažiča, umaknjena, njena obravnava pa je bila preložena na eno od prihodnjih sej Državnega sveta. Do 31. 12. 2020 še ni bila dana pobuda za ponovno uvrstitev predlagane zakonodajne iniciative na dnevni red seje Državnega sveta.
7. Predlog Pobude Komisije za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide za sprejem Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju – zakonodajna iniciativa (na predlog državnega svetnika in podpredsednika komisije Danijela Kastelica) (45. seja 10. 9. 2020).
Komisija je predlog pobude, ki je bila pripravljena na predlog podpredsednika komisije Danijela Kastelica, podprla in jo predložila v obravnavo Državnemu svetu. Slednji jo je obravnaval in podprl na 32. seji 16. 9. 2020 ter jo posredoval Državnemu zboru v obravnavo in sprejem po rednem postopku. Do 31. 12. 2020 zakonodajna iniciativa (ZPIZ-2J; EPA 1348-VIII) še ni bila uvrščena na dnevni red katere od sej pristojnega Odbora za delo, družino, socialne zadeve in invalide. Vlada v svojem mnenju z dne 14. 10. 2020

predlogu zakona ni izrekla podpore in je napovedala sistemsko ureditev izpostavljenе problematike na podlagi priprave posebne zakonodaje s področja varstva invalidov.

Predlog zahteve za začetek postopka za oceno ustavnosti zakonov:

1. Predlog Zahteve za začetek postopka za oceno ustavnosti četrte alineje tretjega odstavka 6. člena Zakona o fiskalnem pravilu (Uradni list RS, št. 55/2015) (44. seja 27. 8. 2020).
Komisija je predlog zahteve podprla in pripravila poročilo za 35. sejo Državnega sveta, ki ji je prav tako izrekel podporo in jo posredoval Ustavnemu sodišču Republike Slovenije, ki o njej do konca 2020 še ni odločilo. Državni svet je 26. 10. 2020 prejel poziv Ustavnega sodišča, da se izjavi o mnenju Vlade o zahtevi Državnega sveta za oceno ustavnosti, svoj odgovor na mnenje Vlade je sprejel na 35. seji 9. 12. 2020 in ga še isti dan posredoval Ustavnemu sodišču Republike Slovenije.

Predlog odložilnega veta:

1. Predlog odložilnega veta na Zakon o interventnih ukrepih za pripravo na drugi val COVID-19 (ZIUPDV), EPA 1249-VIII (12. izredna seja 10. 7. 2020).
Komisija je načelno podprla predlog odložilnega veta, ki ga je v obravnavo Državnemu svetu predložila Interesna skupina lokalnih interesov, in obenem v okviru svojega poročila predlagala spremembo njegove obrazložitve v obliki amandmaja ter ga predložila v obravnavo Državnemu svetu na 17. izredni seji 10. 7. 2020. Državni svet ni podprl predlaganega amandmaja komisije, prav tako tudi ne predloga odložilnega veta na zakon. Posledično je predsednik Državnega sveta v skladu z 21.a členom Zakona o referendumu in o ljudski iniciativi obvestil predsednika Državnega zbora o odločitvi Državnega sveta. Državni zbor je na navedeni podlagi na 41. izredni seji 10. 7. 2020 odločal o predlogu sklepa o nedopustnosti razpisa zakonodajnega referenduma na zakon in ga sprejel.

Drugi akti, predloženi v obravnavo Državnemu zboru:

1. Predlog za sprejem avtentične razlage 7. člena Zakona o interventnih ukrepih za zagotovitev finančne stabilnosti javnih zdravstvenih zavodov, katerih ustanovitelj je Republika Slovenija (ORZIUFSSZZ7), EPA 1008-VIII (8. izredna seja 18. 2. 2020).
Komisija je menila, da je predlog avtentične razlage treba sprejeti in predlog besedila avtentične razlage podprla. Svoje mnenje je posredovala Odboru Državnega zbora za zdravstvo (28. nujna seja 19. 2. 2020). Državni zbor je avtentično razlago sprejel na 16. redni seji 5. 3. 2020.
2. Redno letno poročilo Zagovornika načela enakosti za leto 2019, EPA 1135-VIII (39. seja 20. 5. 2020).
Komisija se je seznanila z rednim letnim poročilom in pripravila poročilo za 31. sejo Državnega sveta 1. 7. 2020. Državni svet je svoje mnenje k rednemu letnemu poročilu posredoval Odboru Državnega zbora za delo, družino, socialne zadeve in invalide (23. seja 1. 10. 2020). Z njegovo seznanitvijo z rednim letnim poročilom se je obravnava rednega letnega poročila v okviru Državnega zbora zaključila.
3. Poročilo o izvajanju Periodičnega načrta za izvajanje Resolucije o nacionalnem programu za enake možnosti žensk in moških 2015–2020 za leti 2018 in 2019, EPA 1132-VIII (39. seja 20. 5. 2020).
Komisija se je seznanila s poročilom in svoje mnenje posredovala Odboru Državnega zbora za delo, družino, socialne zadeve in invalide (20. seja 8. 6. 2020). Z njegovo seznanitvijo s poročilom se je obravnava poročila v okviru Državnega zbora zaključila.
4. Petindvajseto redno letno poročilo Varuha človekovih pravic Republike Slovenije za leto 2019, EPA 1283-VIII – kot zainteresirana komisija (47. seja 28. 9. 2020)
Komisija je redno poročilo obravnavala skupaj s pristojno Komisijo za državno ureditev. Komisiji sta skupno mnenje poslali Komisiji za peticije, človekove pravice in enake možnosti (10. seja 7. 10. 2020). Državni svet je poročilo obravnaval na 33. seji 14. 10. 2020 in svoje mnenje posredoval Državnemu zboru, ki se je s poročilom seznanil

- na 21. seji 27. 10. 2020 in pri tem sprejel priporočilo vsem institucijam in funkcionarjem na vseh ravneh, da upoštevajo varuhova priporočila.
5. Poročilo Varuha človekovih pravic Republike Slovenije o izvajanju nalog državnega preventivnega mehanizma po Opcijskem protokolu h Konvenciji OZN proti mučenju in drugim krutim, nečloveškim ali poniževalnim kaznim ali ravnanju za leto 2019, EPA 1284-VIII – *kot zainteresirana komisija* (47. seja 28. 9. 2020).
Komisija je poročilo obravnavala skupaj s pristojno Komisijo za državno ureditev. Komisiji sta skupno mnenje poslali Komisiji za peticije, človekove pravice in enake možnosti (10. seja 7. 10. 2020). *Državni zbor se je s poročilom seznanil na 21. seji 27. 10. 2020 in pri tem sprejel priporočilo vsem pristojnim državnim in drugim organom, da sprejmejo vse potrebne ukrepe za uresničevanje priporočil državnega preventivnega mehanizma.*
 6. Poročilo o delu in finančnem poslovanju Fundacije za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij v Republiki Sloveniji za leto 2019, EPA 1155-VIII (48. seja 1. 10. 2020).
Komisija se je seznanila s poročilom in svoje mnenje posredovala Odboru za delo, družino, socialne zadeve in invalide (predvidena obravnava 12. 1. 2021).
 7. Letno poročilo Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije za leto 2019, EPA 1289–VIII (49. seja 8. 10. 2020)
Komisija se je seznanila s poročilom in pripravila svoje poročilo za 34. sejo Državnega sveta 11. 11. 2020. Slednji je svoje mnenje posredoval Odboru za delo, družino, socialne zadeve in invalide, ki se do konca 2020 s poročilom še ni seznanil, datum obravnave v 2021 pa prav tako še ni znan.
 8. Poročilo o delu Inšpektorata Republike Slovenije za delo za leto 2019, EPA 1239–VIII (49. seja 8. 10. 2020).
Komisija se je seznanila s poročilom in pripravila svoje poročilo za 34. sejo Državnega sveta 11. 11. 2020. Slednji je svoje mnenje posredoval Odboru za delo, družino, socialne zadeve in invalide, ki se do konca 2020 s poročilom še ni seznanil, datum obravnave v 2021 pa prav tako še ni znan.

Ostale zadeve:

1. Poročilo o delu Komisije Državnega sveta Republike Slovenije za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide v 2019 (33. seja 9. 1. 2020).
Komisija je poročilo potrdila brez pripomb. Poročilo je bilo vključeno v skupno Poročilo o delu Državnega sveta 2019.
2. Problematika invalidskih pokojnin in nadomestil za telesne okvare (34. seja 30. 1. 2020).
Komisija je opravila poglobljeno razpravo o izpostavljeni problematiki, podprla njeno čimprejšnjo razrešitev in sprejela več sklepov. Svoje mnenje je poslala Ministrstvu za zdravje in Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti v seznanitev in proučitev. Slednjega je v enem od sklepov še posebej pozvala, da jo v roku 30 dni seznanil z napovedano poglobljeno analizo socialnega položaja prejemnikov invalidskih pokojnin, ki so nižje od 300 oziroma 402,18 evra, v povezavi z morebitno hkratno upravičenostjo do pravic iz javnih sredstev.
3. Odgovor Ministrstva za zdravje na Pobudo državnega svetnika Francija Rokavca za ustrežnejšo ureditev omejevanja porabe alkohola in uporabe tobačnih izdelkov na pripadajočih funkcionalnih zemljiških objektov, kjer se opravlja dejavnost vzgoje in izobraževanja (35. seja 3. 2. 2020 – skupna seja z zainteresirano Komisijo za lokalno samoupravo in regionalni razvoj).
Komisiji sta se seznanili z odgovorom Ministrstva za zdravje in o izpostavljeni problematiki opravili podrobno vsebinsko razpravo, pri čemer nista sprejeli nobenih sklepov. Komisiji sta pripravili skupno poročilo, ki je bilo poslano v vednost državnim svetnicam in svetnikom.
4. Odziv na dopis Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti glede analize socialnega položaja prejemnikov invalidskih pokojnin, ki ne presegajo višine 300 evrov oz. 402,18 evra (38. seja 21. 4. 2020).

Komisija je na Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti naslovila dopis, v katerem je privolila k podaljšanju roka za predložitev celovite analize socialnega položaja prej navedenih prejemnikov invalidskih pokojnin do 30. maja 2020 in ponovno pozvala ministrstvo, da v sodelovanju s ključnimi deležniki išče rešitve za izboljšanje socialnega položaja prejemnikov invalidskih pokojnin v okviru sistema pokojninskega in invalidskega zavarovanja oziroma na kakšen drug dogovorjen način, ločeno od sistema uveljavljanja pravic iz javnih sredstev, v okviru katerega so pravice posameznika vezane na pravice ostalih družinskih članov (več v okviru točke 5.).

5. Analiza socialnega položaja prejemnikov invalidskih pokojnin, ki ne presegajo višine 300 evrov oziroma 402,18 evra, v povezavi s problematiko invalidskih pokojnin in nadomestil za telesne okvare (42. seja 8. 7. 2020).

Komisija je celovito analizo pristojnega ministrstva prejela 29. 5. 2020, se z njo seznanila in na Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti naslovila mnenje, v katerem je ministrstvo pozvala, da do 1. 10. 2020 pripravi spremembe zakonodaje s področja pokojninskega in invalidskega varstva z namenom zagotovitve pravice do invalidske pokojnine najmanj v višini osnovnega zneska minimalnega dohodka, kot ga določa zakon, ki ureja socialno varstvene prejemke, kar naj bi zajelo tudi zavarovance, ki že prejemajo invalidsko pokojnino, nižjo od osnovnega zneska minimalnega dohodka. Komisija je nato 9. 11. 2020 na Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti poslala urgenco v zvezi s sklepom o pripravi sprememb ZPIZ-2 do 1. 10. 2020. Odgovor na urgenco, z napovedano pripravo začasne zakonske ureditve problematike do sprejema sistemskih sprememb invalidske zakonodaje, je komisija od pristojnega ministrstva prejela 20. 11. 2020.

Komisija je ob obravnavi analize pristojnega ministrstva strokovno službo Državnega sveta dodano pozvala, da v imenu komisije pripravi zakonodajno iniciativo, s katero bi se odpravilo obstoječo diskriminacijo med osebami s telesnimi okvarami, ki so nastale kot posledica poškodbe pri delu ali poklicne bolezni, in osebami s telesnimi okvarami, ki so nastale kot posledica bolezni ali poškodbe izven dela. Slednje od uveljavitve ZPIZ-2 v skladu s 403. in 429. členom namreč niso več upravičene do nadomestila za telesno okvaro. (več pod b) Zakonodajne iniciative).

6. Predlog zakona o dolgotrajni oskrbi v javni razpravi, EVA 2017-2711-0013 (46. seja 23. 9. 2020).

Komisija je pripravila mnenje, v katerem je povzela ključne pripombe zainteresiranih deležnikov, vabljenih na sejo komisije, med drugim tudi v obliki predlogov amandmajev k predlaganim zakonskim rešitvam. Mnenje je posredovala pristojnemu Ministrstvu za zdravje, od katerega še ni prejela nobene povratne informacije.

7. Predstavitev evropske zdravstvene unije (50. seja 23. 11. 2020).

Komisija je pripravila mnenje in ga poslala v vednost Predstavnštvu evropske komisije v Sloveniji in Ministrstvu za zdravje.

8. Pobuda državnega svetnika mag. Petra Požuna za sprejem Odgovora na vlogo Vlade Republike Slovenije o Zahtevi Državnega sveta za začetek postopka za oceno ustavnosti četrte alineje tretjega odstavka 6. člena Zakona o fiskalnem pravilu (Uradni list RS, št. 55/2015) (15. izredna seja 3. 12. 2020).

Komisija je pobudo s predlogom odgovora Državnega sveta soglasno podprla in pripravila poročilo za 35. sejo Državnega sveta, ki je predlog odgovora Državnega sveta na vlogo sprejel ter ga še isti dan posredoval Ustavnemu sodišču Republike Slovenije.

Povzetek vsebine obravnavanih zadev

a) Predlogi zakonov

PODROČJE DELOVNIH RAZMERIC IN PRAVIC IZ DELA

Komisija je Predlog zakona o dopolnitvah Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (ZPIZ-2H) - druga obravnava, EPA 782-VIII, ki ga je v zakonodajno proceduro po rednem postopku predložila skupina poslank in poslancev s prvopodpisanim Danijelom

Krivcem, obravnavala na 34. seji 30. 1. 2020 in ga podprla. Predlagatelji so predlagali, da bi se dokupljeno dobo (študijska leta in leta vojaščine) pred 31. 12. 2012 po vseh do takrat veljavnih predpisih s področja pokojninskega in invalidskega zavarovanja obravnavalo enako kot pokojninsko dobo brez dokupa in kot dobo prostovoljnega zavarovanja ob pogoju plačila prispevkov. Predlagana je bila tudi nova odmera starostne, predčasne ali delne pokojnine uživalcem pokojnine, ki jim je bila odmerjena nižja pokojnina zaradi upoštevanja zgolj pokojninske dobe brez dokupa. Vlada Republike Slovenije (v nadaljevanju: Vlada) predloga zakona ni podprla. Komisija je v mnenju opozorila, da se predlog zakona nanaša na že nekaj let aktualno problematiko dokupa pokojninske dobe in da je bila skupina zavarovancev, ki jo izpostavljajo predlagatelji, z uveljavitvijo ZPIZ-2 na nek način prikrajšana, predvsem z vidika upravičenih pričakovanj ob izvedenem dokupu dobe. Komisija je zato podprla reševanje nastalih krivic, četudi preko predlaganih parcialnih zakonskih rešitev, kar je bil eden od glavnih očitkov Vlade glede predloženih zakonskih dopolnitev. Svoje mnenje k predlogu zakona je komisija poslala *Odboru Državnega zbora za delo, družino, socialne zadeve in invalide, ki je na 17. redni seji 5. 2. 2020 in na nadaljevanju obravnave na 21. seji 2. 9. 2020, na podlagi sprejetih amandmajev, pripravil dopolnjen predlog zakona, ki ga je Državni zbor brez dodatnih sprememb sprejel na 20. redni seji 24. 9. 2020.*

Komisija je na 40. seji 28. 5. 2020 obravnavala Predlog zakona o dopolnitvah Zakona o praznikih in dela prostih dnevih v Republiki Sloveniji (ZPDPD-E) – skrajšani postopek, EPA 1031–VIII, ki ga je v obravnavo Državnemu zboru predložila skupina poslank in poslancev s prvopodpisanim Dejanom Židanom. Predlagatelji so želeli, da se 1. oktober razglasi za državni praznik z imenom »Dan slovenskega športa«, ki ne bi bil dela prost dan. Komisija je predlog zakona podprla in v razpravi komisije posebej izpostavila velik pomen športa invalidov, ki v slovenski družbi prav tako ne bi smel ostati prezrt. Razprava je tekla tudi o primernosti izbranega datuma Dneva slovenskega športa. *Svoje mnenje k predlogu zakona je komisija poslala Odboru Državnega zbora za delo, družino, socialne zadeve in invalide, ki je na 19. seji 2. 6. 2020 datum za obeležje Dneva slovenskega športa na podlagi sprejetega amandmaja spremenil v 15. oktober in pripravil dopolnjen predlog zakona za obravnavo na 18. seji Državnega zbora, ki je 18. 6. 2020 zakon sprejel.*

Komisija je na 43. seji 13. 7. 2020 obravnavala Predlog zakona o dopolnitvi Zakona o delovnih razmerjih (ZDR-1C) – skrajšani postopek, EPA 1245–VIII, ki ga je po skrajšanem postopku v obravnavo Državnemu zboru predložila skupina poslank in poslancev s prvopodpisanim Miho Kordišem. Predlagatelji so želeli zaščititi delavske pravice, splošno javno zdravje ter odpraviti negativne posledice epidemije COVID-19 ter morebitnih bodočih epidemij za delavce, s tem, ko so predlagali, da se delavcu, ki zaradi odrejene karantene ne more opravljati dela v skladu s sklenjeno pogodbo o zaposlitvi, delodajalec pa zanj ne more organizirati dela na domu, zagotovi nadomestilo plače v višini 80 % plače delavca v preteklem mesecu za polni delovni čas. V skladu s predlagano dopolnitvijo ZDR-1 nadomestilo plače v nobenem primeru ne bi bilo nižje od minimalne plače, izplačal pa bi ga delodajalec, ki bi nato po že ustaljenem postopku prejel refundacijo Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije.

Komisija je predlog zakona podprla in svoje mnenje posredovala Odboru Državnega zbora za delo, družino, socialne zadeve in invalide, ki na 21. seji 2. 9. 2020 ni sprejel nobenega člena predloga zakona, Državni zbor pa je posledično na 20. seji 25. 9. 2020 ugotovil, da je zakonodajni postopek o predlogu zakona končan.

PODROČJE INVALIDSKEGA VARSTVA

Komisija je na 51. seji 17. 12. 2020 obravnavala Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov (ZZRZI-E) – druga obravnava, EPA 1473–VIII, ki ga je v obravnavo po rednem postopku Državnemu zboru predložila skupina poslank in poslancev s prvopodpisanim mag. Dejanom Židanom. S predlogom zakona se želi zagotoviti pošteno in pravično nagrado invalidom, ki so vključeni v sistem zaposlitvene rehabilitacije, z zakonsko določeno pravico do povračila stroškov za

prehrano v času trajanja zaposlitvene rehabilitacije, v višini regresa za prehrano zaposlenih v javnem sektorju, ter z zagotovitvijo nagrade za delo v obliki denarnega prejema, sorazmernega s številom ur socialne aktivacije. Na takšen način bi bili do nagrade za delo upravičeni tudi tisti invalidi, ki na mesečni ravni ne zmorejo opraviti več kot 100 ur dela, tisti invalidi, ki lahko ali želijo delati več, pa bi bili prav tako ustrezno nagrajeni z višjimi denarnimi prejemki, skladnimi z njihovo stopnjo aktivacije. Komisija je predlog zakona podprla, saj je menila, da je nujno, da se invalidom na različne možne načine zagotovi dostojne prejemke (bodisi v okviru zaposlitvene rehabilitacije, bodisi v okviru sistema pokojninskega in invalidskega zavarovanja in s slednjim povezanih dodatkov), saj spadajo med najbolj ranljive družbene skupine, ki se jih pogosto vede ali nevede postavlja na rob družbe, namesto da bi se jim omogočilo, da se ob prilagojenih pogojih za delo aktivno vključujejo v družbo in se s tem počutijo enakovredni ostalim državljanom ter pomemben sestavni del družbe.

Komisija je svoje mnenje poslala pristojnemu Odboru Državnega zbora za delo, družino, socialne zadeve in invalide, ki bo predlog zakona obravnaval na 24. seji 12. 1. 2021.

PODROČJE JAVNEGA ZDRAVJA

Komisija je na 41. seji 2. 6. 2020 obravnavala Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o nalezljivih boleznih (ZNB-C) – druga obravnava, EPA 1033–VIII, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo po rednem postopku predložila skupina več kot 5000 volivk in volivcev. Predlagatelji so želeli, da se odpravi sistem obveznega cepljenja in uvede sistem prostovoljnega cepljenja. Kot enega od ključnih ciljev predloga zakona so navedli tudi zmanjšanje tveganja pri cepljenju in odpravo družbenega konflikta, ki ga po njihovi oceni ustvarja obvezno cepljenje. Komisija predloga zakona ni podprla, saj je ocenila, da, glede na vsa zgodovinska dejstva v povezavi z nalezljivimi boleznimi, znanstvena dognanja in statistične podatke, cepljenje trenutno predstavlja najboljši način zaščite pred nalezljivimi boleznimi in da deluje.

Komisija je svoje mnenje poslala Odboru Državnega zbora za zdravstvo, ki je na 8. seji 4. 6. 2020 sprejel sklep, da predlog zakona ni primeren za nadaljnjo obravnavo, kar je potrdil tudi Državni zbor na 18. seji 16. 6. 2020, s čimer se je zakonodajni postopek v zvezi s predlogom zakona končal.

Komisija je na 43. seji 13. 7. 2020 obravnavala Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o nalezljivih boleznih (ZNB-D) – skrajšani postopek, EPA 1202–VIII, ki ga je v obravnavo Državnemu zboru predložila skupina poslank in poslancev s prvopodpisanim mag. Branislavom Rajičem. Predlagatelji so želeli s predlaganimi spremembami in dopolnitvami veljavne zakonodaje dvigniti stopnjo precepljenosti vsaj na raven 95 %, ki v skladu s sprejeto medicinsko doktrino omogoča kolektivno imunost. Tako je bilo predlagano, da starši vlogi za opustitev cepljenja priložijo mnenje strokovnjaka medicinske stroke s strokovno utemeljitvijo in obrazložitvijo, in da se kandidati, ki se vpisujejo na šole in fakultete, ki izobražujejo in usposablajo za delo v vzgoji, izobraževanju, zdravstvu in socialno varstvenih zavodih, ter delavci v zdravstvenih in socialno varstvenih ustanovah obvezno cepijo proti ošpicam, mumpsu, rdečkam in oslovskemu kašlju ter hepatitisu B. Komisija je predlogu zakona izrekla podporo (kot tudi že vsebinsko podobnemu predlogu skupine poslancev v 2018; EPA 2581-VII), in poudarila, da se je v zvezi z vprašanjem nujnosti ali smiselnosti cepljenja treba zanašati predvsem na prevladujoča strokovna dognanja na tem področju, ki kažejo na to, da je cepljenje v korist tako posamezniku kot javnemu zdravju na splošno. Po mnenju komisije gre namreč v prvi vrsti za strokovno in ne politično vprašanje.

Komisija je svoje mnenje posredovala Odboru Državnega zbora za zdravstvo, ki je na 9. seji 10. 9. 2020 na podlagi sprejetih amandmajev pripravil dopolnjen predlog zakona. Državni zbor je zakon sprejel na 20. seji 29. 9. 2020.

PODROČJE ZDRAVIL IN MEDICINSKIH PRIPOMOČKOV

Komisija je na 50. seji 23. 11. 2020 obravnavala Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zdravilih (ZZdr-2B) – skrajšani postopek, EPA 1471–VIII, ki ga je v obravnavo Državnemu zboru predložila skupina več kot 5.000 volivk in volivcev. Predlog zakona zajema štiri ključne vsebine – javno dostopne varnostne študije za zdravila, dvojne slepe varnostne študije za vsa zdravila, nezdržljivost izdaje dovoljenja za zdravila v skrajšanih in poenostavljenih postopkih za uporabo teh zdravil v programih obveznega cepljenja ter prepoved uporabe zdravil, ki bi spreminjala človekov DNK. Komisija je v svojem mnenju poudarila, da vsaka zakonodajna iniciativa, ki je vložena s strani volivk in volivcev, terja posebno spoštovanje, pri čemer se mora preko politične razprave prislunhiti argumentom predlagatelja in stroke ter posledično odločiti o ustreznosti predlaganih zakonskih rešitev. Komisija v fazi odločanja predloga zakona ni podprla.

Komisija je svoje mnenje posredovala pristojnemu Odboru Državnega zbora za zdravstvo, ki bo predlog zakona predvidoma obravnaval februarja 2021.

INTERVENTNA ZAKONODAJA, POVEZANA Z EPIDEMIJO SARS-CoV-2 (COVID-19)

Komisija je na 10. izredni seji 25. 5. 2020, skupaj z Interesno skupino negospodarskih dejavnosti, obravnavala Predlog zakona o interventnih ukrepih za omilitev in odpravo posledic epidemije COVID-19 (ZIUOOPE) - nujni postopek, EPA 1173-VIII, ki ga je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada. S predlogom zakona se je želelo uvesti začasne ukrepe v višini 1 milijarde evrov na različnih področjih (npr. odreditev dela s skrajšanim delovnim časom, možnost delnega povračila nadomestila plače delavcem na začasnem čakanju na delo, pomoč izvajalcem socialnovarstvene storitve pomoči na domu, povračilo sredstev izvajalcem zdravstvene dejavnosti zaradi izpada opravljanja dejavnosti, uvedba bona za izboljšanje gospodarskega položaja na področju domače potrošnje v panogi turizma, podaljšanje sezonskih dovoljenj za sezonsko delo v kmetijstvu in gozdarstvu itd.), in sicer z namenom omilitve in odprave posledic epidemije SARS-CoV-2. Ukrepi bi po predlogu Vlade začeli veljati 1. 6. 2020, potem ko bi 31. 5. 2020 prenehali veljati ukrepi iz Zakona o interventnih ukrepih za omilitev posledic epidemije COVID-19 za državljane in gospodarstvo (ZIUZEOP).

Komisija in interesna skupina sta predlog zakona podprli, a hkrati pozvali, da se predlog zakona spremeni oziroma dopolni tako, da bo v celoti odražal tripartitni dogovor znotraj delovnih skupin ESS in da se poostri ter prioritetno izvaja nadzor nad izvajanjem zakonskih določb. Podprli sta ukrep skrajšanega delovnega časa, a hkrati predlagali, da se panogam, ki jim to ne ustreza (npr. avtomobilski industriji), omogoči nadaljnje koriščenje ukrepa čakanja na delo na domu, koriščenje slednjega pa na splošno podaljša za tri mesece za vse panoge (dogovor na ESS). Komisija in interesna skupina sta opozorili tudi na posledice, ki jih bo kljub sprejetim ukrepom utrpel trg dela in na predvideno visoko strukturno brezposelnost, s katero se bomo soočili po krizi (posebej v panogi transporta). Izrazili sta tudi zadovoljstvo, da tretji paket ukrepov zajema tudi ukrepe za področje zdravstva, ki je v segmentu javnega zdravstva med epidemijo COVID-19 nosilo največje breme, hkrati pa ni moglo v polni meri opravljati svoje dejavnosti, kar bo lahko negativno vplivalo na sliko zdravstvenega stanja prebivalstva v prihodnje. Izrazili sta tudi upanje, da bo država uspešna pri črpanju evropskih sredstev, zlasti na področju investicij in opreme v zdravstvu. Podprli sta tudi predlog državnega svetnika Danijela Kastelica, da se FIHO dodatno zagotovi interventna sredstva za sofinanciranje izvajanja posebnih socialnih programov (predlagan amandma za novi 58.a člen).

Komisija in interesna skupina sta skupno mnenje posredovali Odboru Državnega zbora za delo, družino, socialne zadeve in invalide, ki je na 39. nujni seji 26. 5. 2020 in nadaljevanju seje 27. 5. 2020 k predlogu zakona sprejel številne amandmaje (predlog amandmaja za nov 58.a člen ni bil upoštevan) in pripravil dopolnjen predlog zakona. Državni zbor je zakon sprejel na 38. izredni seji 29. 5. 2020. Državni svet je na 15. izredni seji 30. 5. 2020, na predlog Interesne skupine lokalnih interesov, odločal o predlogu odločilnega veta na zakon, a ga ni sprejel. Posledično je predsednik Državnega sveta v skladu z 21.a členom Zakona o referendumu in o ljudski iniciativi obvestil predsednika Državnega zbora o odločitvi

Državnega sveta. Državni zbor je na navedeni podlagi na 39. izredni seji 30. 5. 2020 odločal o predlogu sklepa o nedopustnosti razpisa zakonodajnega referendumu na zakon in ga sprejel.

Komisija je na 11. izredni seji 2. 7. 2020 obravnavala Predlog zakona o interventnih ukrepih za pripravo na drugi val COVID-19 (ZIUPDV) – nujni postopek, EPA 1249-VIII, ki ga je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada. S predloženo zakonsko novelo se je spreminjalo in dopolnjevalo začasne ukrepe za omilitev in odpravo posledic epidemije nalezljive bolezni SARS-CoV-2 na področju dela, delovnih razmerij in socialnega varstva, ki so se nanašali na podaljšanje ukrepa čakanja na delo; določitev in plačilo nadomestila za odrejeno karanteno; ukrepe s področja institucionalnega varstva po Zakonu o socialnem varstvu ter mobilno aplikacijo za obveščanje o stikih z okuženimi.

V razpravi komisije je bil velik del razprave namenjen vprašanju ustreznosti, jasnosti in skladnosti določb predloga zakona glede obdelave osebnih podatkov ter mobilne aplikacije za obveščanje o stikih z okuženimi s COVID-19 in osebami, ki jim je bila odrejena karantena, z ustavno danimi pravicami (pripombe k 24. in 25. členu). Pozvano je bilo tudi k razmisleku o prilagoditvi mobilne aplikacije za obveščanje o stikih z okuženimi s COVID-19 potrebam ranljivih skupin prebivalstva, zlasti invalidov (še zlasti slepih in slabovidnih), in pri tem striktno upoštevati določbe Zakona o dostopnosti spletišč in mobilnih aplikacij. Komisija je obenem izrekla podporo začasnim ukrepom v zvezi s povračilom nadomestila plač delavcem na začasnem čakanju na delu, in predlagala da se zagotovi dodatna sredstva za podporo razvojnim oddelkom v podjetjih s povečano obremenitvijo zaradi COVID-19. Podprla je tudi napore predstavnikov socialno varstvenih zavodov in zdravstvene nege za okrepitev kadrovske strukture tako v zdravstvenih institucijah kot v domovih za starejše še pred morebitnim novim valom okužb s COVID-19. Komisija je znova opozorila na neupoštevanje pravil socialnega dialoga ob pripravi predloga zakona in pozvala Vlado k doslednemu upoštevanju Resolucije o normativni dejavnosti.

Komisija je predlog zakona podprla in svoje mnenje poslala Odboru Državnega zbora za delo, družino, socialne zadeve in invalide (41. nujna seja 6. 7. 2020). Državni zbor je zakon sprejel na 19. seji 9. 7. 2020. Komisija je na 12. izredni seji 10. 7. 2020 obravnavala predlog odločilnega veta (predlagatelj Interesna skupina lokalnih interesov), pri čemer je podprla pobudo za vložitev odločilnega veta, ne pa tudi njegove obrazložitve, zato je predlagala njeno nadomestitev v obliki amandmaja, s katerim naj bi Državni svet večji del določb ZIUPDV prepoznal kot ustrezen in nujen za podporo gospodarstvu in državljanom, kot problematične pa izpostavil vse tiste določbe ZIUPDV, povezane s prekomernim posegom v integriteto posameznika in njegove ustavne pravice do varstva osebnih podatkov, ki izhaja iz 38. člena Ustave Republike Slovenije (npr. dostop do evidence izdanih odločb o karanteni tudi Policiji in ne zgolj Zdravstvenemu inšpektoratu Republike Slovenije; predvidena obdelava občutljivih osebnih podatkov, povezanih z zdravstvenim stanjem posameznika, s strani Policije itd.).

Državni svet na 17. izredni seji 10. 7. 2020 predloženega amandmaja komisije ni sprejel, prav tako tudi ne predloga odločilnega veta na zakon. Posledično je predsednik Državnega sveta v skladu z 21.a členom Zakona o referendumu in o ljudski iniciativi obvestil predsednika Državnega zbora o odločitvi Državnega sveta. Državni zbor je na navedeni podlagi na 41. izredni seji 10. 7. 2020 odločal o predlogu sklepa o nedopustnosti razpisa zakonodajnega referendumu na zakon in ga sprejel.

Komisija je na 13. izredni seji 7. 10. 2020 obravnavala Predlog zakona o začasnih ukrepih za omilitev in odpravo posledic COVID-19 (ZZUOOP) - nujni postopek, EPA 1378-VIII, ki ga je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada Republike Slovenije. Vlada je s predloženimi zakonskimi rešitvami želela omiliti in odpraviti posledice ter vpliv nalezljive bolezni SARS-CoV-2 (COVID-19) na vseh področjih življenja – na področje zdravstva, dela, socialnega varstva, gospodarstva, vzgoje in izobraževanja, izvrševanja kazenskih sankcij in pravosodja, kmetijstva, gospodarstva in prehrane ter infrastrukture.

Komisija je predlog zakona podprla, a v mnenju opozorila na pomanjkljiv socialni dialog v zvezi s pripravo vsebine predloga zakona ter predlagala nekaj možnosti za nadgradnjo

oziroma izboljšavo njegove vsebine, na podlagi stališč zainteresiranih deležnikov in v obliki predlogov amandmajev, ki jih je komisija v večjem delu povzela in predlagala v proučitev in posvojitve kvalificiranim predlagateljem amandmajev. Mnenje je posredovala pristojnemu Odboru Državnega zbora za delo, družino, socialne zadeve in invalide, ki je na 44. nujni seji 12. 10. 2020 k predlogu zakona sprejel številne amandmaje, med drugim so bili delno ali v celoti upoštevani tudi amandmaji, ki jih je predlagala v sprejem komisija (upoštevana pripomba v zvezi z nejasnostjo 19. člena, delno upoštevan amandma k 3. členu, k 38. členu, k 39. členu, k 54. členu, za novi 80.a člen preko dopolnitve 36. člena (končno 38. člen), delno upoštevano k 127. členu). Državni zbor je zakon sprejel na 46. izredni seji 15. 10. 2020.

Komisija je na 14. izredni seji 17. 11. 2020 kot zainteresirana komisija, skupaj s pristojno Komisijo za gospodarstvo, obrt, turizem in finance, obravnavala Predlog zakona o interventnih ukrepih za omilitev posledic drugega vala epidemije COVID-19 (ZIUOPDVE) – nujni postopek, EPA 1472-VIII, ki ga je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada Republike Slovenije. Komisiji sta v svojem mnenju ugotovili, da predlog zakona v precejšnji meri posega na področja zdravstva in socialnega varstva, pri čemer pa so bili v razpravi izraženi pomisleki glede vsebine 11. člena predloga zakona (predlog, da do povračila izplačanega nadomestila za kratkotrajno odsotnost zaposlenega z dela zaradi bolezni (največ 3 dni) ne bi bili upravičeni vsi posredni proračunski uporabniki). V razpravi je bilo večkrat izpostavljeno tudi vprašanje posledic vseh predlaganih ukrepov z vidika še sprejemljivih obremenitev državnega proračuna oziroma nadaljnjega zadolževanja države, pa tudi nujnost poglobljenega reševanja vsakega gospodarskega subjekta v težavah posebej (pozabilo se je na mikro in mala podjetja). Komisiji sta pozvali tudi k upoštevanju specifičnih potreb posameznih zapostavljenih družbenih skupin (prekarno zaposleni, samozaposleni v kulturi, kmečke ženske v povezavi z omejitvami delovanja vrtcev itd.). Opozorjeno je bilo tudi na določbe, ki niso interventne narave, a so se vseeno znašle v predlogu zakona (posegi v Zakon o delovnih razmerjih brez predhodnega socialnega dialoga, odlog plačila davkov in prispevkov za čas do dveh let itd.) in na ponovno zanemarjanje socialnega dialoga ob pripravi zakonodajnih rešitev. Komisiji sta na podlagi stališč in pripomb različnih deležnikov, prisotnih na seji, kvalificiranim predlagateljem amandmajev predložili tudi svoje predloge amandmajev (k 22., 58., 106., 107. členu, za novi 107.a člen, k 110. členu, za novi 127.a člen).

Komisiji sta skupno mnenje posredovali Odboru Državnega zbora za finance, ki je na 49. nujni seji 23. in 24. 11. 2020 sprejel številne amandmaje k predlogu zakona, pri čemer pa predlagani amandmaji komisij niso bili upoštevani. Državni zbor je zakon sprejel na 49. izredni seji 27. 11. 2020. Državni svet je na 18. izredni seji 26. 11. 2020, na pobudo Interesne skupine lokalnih interesov, obravnaval odločilni veto na zakon. K obrazložitvi predloga zahteve Državnega sveta za ponovno odločanje Državnega zbora o zakonu sta bila vložena tudi amandma državnega svetnika mag. Petra Požuna in amandma državnega svetnika Branimirja Štruklja, ki nista bila sprejeta, prav tako Državni svet ni sprejel predlagane zahteve za ponovno odločanje Državnega zbora o zakonu. Posledično je predsednik Državnega sveta v skladu z 21.a členom Zakona o referendumu in o ljudski iniciativi obvestil predsednika Državnega zbora o odločitvi Državnega sveta. Državni zbor je na navedeni podlagi na 50. izredni seji 27. 11. 2020 odločal o predlogu sklepa o nedopustnosti razpisa zakonodajnega referenduma na zakon in ga sprejel.

Komisija je na 16. izredni seji 23. 12. 2020 kot zainteresirana komisija, skupaj s pristojno Komisijo za gospodarstvo, obrt, turizem in finance, obravnavala Predlog zakona o interventnih ukrepih za pomoč pri omilitvi posledic drugega vala epidemije COVID-19 (PKP7) (ZIUPOPĐVE) – nujni postopek, EPA 1557-VIII, ki ga je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada Republike Slovenije. Komisija za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide predloga zakona ni podprla, sta pa komisiji v skupnem mnenju pristojnemu Odboru za finance in kvalificiranim predlagateljem amandmajev predložili v proučitev in posvojitve večje število amandmajev. S področja pristojnosti Komisije za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide so se predloženi amandmaji nanašali na: dodatne spodbude za vključitev prostovoljcev in študentov v nudenje pomoči zdravstvenim in socialno varstvenim

zavodom v obliki finančne nagrade (predlagan nov 11.a člen); neustrezen predlog za črtanje pogoja delovnih izkušenj za odgovornega nosilca zdravstvene dejavnosti (18. člen); nesprejemljivo možnost samostojnega opravljanja dela v zdravstveni dejavnosti za absolvente študijskega programa prve stopnje Zdravstvena nega (19. člen), ki pa je predlagatelj ni uvedel za ostale zdravstvene poklice, vključno z absolventi medicinskih fakultet; neutemeljeno enačenje statusa tehnika zdravstvene nege s srednjo strokovno izobrazbo s statusom diplomirane medicinske sestre v skladu s 38. členom ZZDej-K (20. člen); nujnost opredelitve soglasja zaposlenega kot temelja za začasno razporeditev na delo k drugemu delodajalcu ter zagotovitev dodatka zaradi začasne razporeditve tudi zaposlenim, razporejenim na drugo delovno mesto pri istem delodajalcu (39. člen); neupravičeno izključevanje zaposlenih, ki delajo na deloviščih, kjer se opravlja delo z osebami, pri katerih obstaja sum na okužbo s COVID-19 (npr. zaposleni na trižnih točkah v zdravstvenih domovih) (40. člen); zagotovitev dodatnih proračunskih sredstev za financiranje dodatnih kadrov, ki izvajajo zdravstvene storitve, ter začasnega in občasnega dela dijakov in študentov, ki opravljajo zdravstveno nego in zdravstveno rehabilitacijo (48. člen); nesprejemljivost omogočanja samostojnega opravljanja dela zdravstvenim delavcem in sodelavcem, razen zdravnikom, takoj po opravljeni diplomi, torej brez pripravništva in strokovnega izpita (prvi odstavek 50. člena); zagotovitev 100 % nadomestila za odsotnost z dela vsem zaposlenim v času epidemije za primer okužbe s COVID-19, ne glede na to, ali so se okužili na delovnem mestu ali ne (usklajeno v okviru ESS, 53. člen); ureditev nadomestila za čas preventivne izolacije po zgledu 70. člena ZIUZEOP (predlagan nov 53.a člen); podaljšanje obdobja za izrabo letnega dopusta za 2019 do 31. 3. 2020 (62. člen); nesprejemljivost odloga plačila prispevkov zaposlenih v povezavi s 67. členom Zakona o interventnih ukrepih za omilitev posledic drugega vala epidemije COVID-19; predlog, da se ukrep začasnega čakanja na delo podaljša do 30. 4. 2021, z možnostjo, da ga Vlada s sklepom podaljša najdlje do 31. 10. 2021 (predlagan nov 42.a člen v povezavi z veljavnim 68. in 69. členom ZZUOOP); predlog za širitev pravice do kriznega dodatka iz 86. člena tudi na zaposlene v javnem sektorju; nagrajevanje delavcev, ki opravljajo delo v dejavnosti zdravstva in socialnega varstva, a po določbah Kolektivne pogodbe za javni sektor niso upravičeni do dodatka po 11. točki 39. člena te pogodbe (87. člen); zagotovitev dodatka za delo v rizičnih razmerah v povezavi s 125. členom ZIUOPDVE za glavne sestre v zdravstvenih in socialnovarstvenih zavodih na mestih pomočnic ali namestnikov direktorjev za ves, ne le polovični delovni čas (predlog za nov 87.a člen), in širitev dodatka za nadpovprečno izpostavljenost tveganju za zdravje na vse zaposlene v zdravstvu in socialnem varstvu, ki delajo v takšnih okoliščinah, ne zgolj za plačno skupino J (88. člen).

Komisiji sta del razprave namenili tudi predlaganima 28. in 29. členu predloga zakona o odpovedi pogodbe o zaposlitvi v primeru izpolnjevanja pogojev za starostno upokožitev, pri čemer so se stališča predstavnikov interesov delojemalcev in interesov delodajalcev bistveno razhajala, zato v zvezi z navedeno problematiko ni bilo sprejetega skupnega stališča. V nadaljevanju zakonodajnega postopka sta bila sicer navedena člena na podlagi vloženih amandmajev na seji Odbora za finance 28. 12. 2020 črtana, nato pa v fazi plenarnega zasedanja Državnega zbora z manjšimi spremembami ponovno vključena v zakon.

Odbor za finance je sicer na 52. nujni seji 28. 12. 2020 k predlogu zakona sprejel številne amandmaje, med drugim so bili upoštevani predlogi amandmajev komisij k 18., 19. in prvemu odstavku 50. člena predloga zakona (črtano), delno je bil upoštevan tudi predlog amandmaja k 48. členu predloga zakona (ureditev dodatka za začasno delo za dijake in študente). Državni zbor je zakon sprejel na 55. izredni seji 29. 12. 2020. Državni svet je na pobudo Komisije za gospodarstvo, obrt, turizem in finance na 20. izredni seji 30. 12. 2020 odločal o odločilnem vetu na zakon. K obrazložitvi predlagane zahteve za ponovno odločanje Državnega zbora o zakonu je bil vložen amandma Interesne skupine delojemalcev, ki ni bil sprejet, prav tako Državni svet ni sprejel predlagane zahteve za ponovno odločanje Državnega zbora o zakonu. Posledično je predsednik Državnega sveta v skladu z 21.a členom Zakona o referendumu in o ljudski iniciativi obvestil predsednika Državnega zbora o odločitvi Državnega sveta. Državni zbor je na navedeni podlagi na 56. izredni seji 30. 12. 2020 odločal o predlogu sklepa o nedopustnosti razpisa zakonodajnega referenduma na zakon in ga sprejel.

b) Zakonodajne iniciative

Komisija je na 7. izredni seji 16. 1. 2020 obravnavala Predlog zakona o dopolnitvi Zakona o zdravstveni dejavnosti – zakonodajna iniciativa, ki ga je v obravnavo Državnemu svetu predložila Komisija za kulturo, znanost, šolstvo in šport. Z zakonodajno iniciativo je bila predlagana dopolnitev 63.a člena Zakona o zdravstveni dejavnosti (ZZDej) na način, da bi lahko tuji državljani - diplomanti fizioterapije, ki so v Republiki Sloveniji zaključili študij v tujem jeziku oz. so se v tak študijski program v Republiki Sloveniji vpisali še pred oz. ob spremembi ZZDej, opravili strokovni izpit s pomočjo tolmača in si tako pridobili poklicno kvalifikacijo, kot podlago za predložitev v priznanje v tujini oz. v njihovi matični državi. V primeru, da bi želeli opravljati dejavnost v Republiki Sloveniji, pa bi se za dokazovanje znanja jezika uporabljajo določbe zakona, ki urejajo postopek priznavanja poklicnih kvalifikacij za opravljanje reguliranih poklicev. *Komisija je predlagano zakonodajno iniciativo podprla in svoje poročilo predložila Državnemu svetu. Slednji je predlog zakona, skupaj s predlaganimi amandmaji državnega svetnika Branimirja Štruklja, podprl in ga vložil v zakonodajno proceduro po skrajšanem postopku. Kolegij Državnega zbora je obravnavo predloga zakona (ZZDej-M, EPA 982-VIII) po skrajšanem postopku potrdil na 57. seji 21. 2. 2020. Odbor Državnega zbora za zdravstvo je predlog zakona obravnaval na 12. redni seji 12. 5. 2020 in na podlagi sprejetih amandmajev odbora pripravil dopolnjen predlog zakona. Državni zbor je zakon sprejel na 17. seji 27. 5. 2020.*

Komisija je na 38. seji 21. 4. 2020 obravnavala Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju – zakonodajna iniciativa, ki ga je v obravnavo Državnemu svetu predložil državni svetnik mag. Peter Požun. S predlagano zakonodajno iniciativo se je želelo zagotoviti pravico do nadomestila za čas začasne zadržanosti od dela enemu od staršev, ki sobiva ob hospitaliziranem otroku za čas njegovega sobivanja. Predlagano je bilo tudi zvišanje starostne meja otrok, ki bi bili v prihodnje upravičeni do sobivanja (z do vključno pet let, kot velja sedaj, na 15 let). Trenutno je eden od staršev upravičen do nadomestila za začasno zadržanost od dela le za dan, ko ga spremlja v bolnišnico oziroma iz nje. Poleg tega je predlog zakona določil zgornjo mejo trajanja nege ožjega družinskega člana v koledarskih in ne več v delovnih dnevih, s čimer se izenačuje položaj vseh staršev, ki so odsotni zaradi nege ožjega družinskega člana ne glede na to, koliko dni na teden delajo. Z določitvijo trajanja odsotnosti v koledarskih dnevih se zmanjšuje tudi administrativno breme za izvajalce zdravstvene dejavnosti na primarni ravni. *Komisija je skupaj s predlaganimi amandmajema predlagatelja k 5. členu in obrazložitvi k 5. členu zakonodajno iniciativo podprla in pripravila poročilo za 29. sejo Državnega sveta 13. 5. 2020. Državni svet je predlog zakona, skupaj z amandmajema, podprl in ga vložil v zakonodajno proceduro po rednem postopku. Odbor Državnega zbora za zdravstvo naj bi predlog zakona (ZZVZZ-R, EPA 1159-VIII) obravnaval na eni izmed sej marca 2021.*

Komisija je na 40. seji 28. 5. 2020 obravnavala Predlog zakona o spremembi Zakona o starševskem varstvu in družinskih prejemkih – zakonodajna iniciativa, ki ga je v obravnavo Državnemu svetu predložil državni svetnik Ladislav Rožič. Namen zakonodajne iniciative je bil zagotoviti višjo stopnjo socialne varnosti tistim staršem, ki delajo krajši delovni čas zaradi varstva otrok, posledično pa tudi njihovim družinam. Enemu od staršev, ki neguje in varuje otroka, je bilo namreč po do tedaj veljavni zakonodaji v skladu s 50. členom Zakona o starševskem varstvu in družinskih prejemkih omogočeno koriščenje pravice do dela s krajšim delovnim časom zaradi starševstva, pri čemer delodajalec delavcu, ki dela krajši delovni čas, zagotavlja pravico do plače po dejanski delovni obveznosti, Republika Slovenija pa mu za razliko do polne delovne obveznosti zagotavlja plačilo prispevkov za socialno varnost od sorazmernega dela minimalne plače. Z vidika višine pokojninske osnove so bili tako v skladu s takšno ureditvijo tisti starši, ki so koristili pravico do krajšega delovnega časa zaradi starševstva, v slabšem položaju, kot bi bili v primeru, če bi delali polni delovni čas. Po predlogu Državnega sveta bi se navedena situacija lahko bistveno izboljšala, saj je bil v zakonski noveli podan predlog za plačilo prispevkov za socialno varnost od sorazmernega dela mesečne bruto plače zaposlenega in ne od minimalne plače. Komisija je zakonodajno

inicijativo podprla in pripravila poročilo za 30. sejo Državnega sveta 10. 6. 2020, na kateri je Državni svet predlog zakona podprl in ga vložil v zakonodajno proceduro po skrajšanem postopku, kar je *Kolegij Državnega zbora potrdil na 30. seji 10. 6. 2020. Na 21. redni seji Odbora Državnega zbora za delo, družino, socialne zadeve in invalide 2. 9. 2020 je predlog zakona doživel določene vsebinske spremembe, ki se jih je nato s predloženimi amandmaji in v soglasju z Državnim svetom nomotehnično in deloma vsebinsko nadgradilo še v okviru druge obravnave na seji Državnega zbora 24. 9. 2020. Tako sta bila sprejeta amandmaja k 1. členu (plačilo prispevkov za socialno varnost od sorazmernega dela osnove iz 43. in prvega odstavka 46. člena zakona, vendar ne manj od sorazmernega dela minimalne plače) ter za novi naslov in novi 1.a člen (prehod na novo ureditev za tiste starše, ki jim je bila ali jim bo pravica iz sedmega odstavka 50. člena ZSDP-1 priznana še pred uveljavitvijo novele ZSDP-1D, z avtomatizmom pri izdaji novih odločb) z namenom lažje implementacije zakonskih določb. Državni zbor je zakon sprejel na 21. seji 21. 10. 2020. Uveljavitev zakonskih določb je predvidena s 1. 1. 2021.*

Komisija je na 40. seji 28. 5. 2020 obravnavala Predlog zakona o dopolnitvah Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju – zakonodajna iniciativa, ki ga je v obravnavo Državnemu svetu predložil državni svetnik Danijel Kastelic. Namen predloga zakona je spremeniti trenutno ureditev v zvezi s skupinsko obnovitveno rehabilitacijo in zdravstvenim letovanjem otrok, ki je potencialno protiustavna, na kar je opozorilo tudi že Računsko sodišče. Na zakonski ravni se želi urediti pravico do rehabilitacije, skupinskega usposabljanja in zdravstvenega letovanja, dodatno razširiti krog upravičenih oseb do skupinske obnovitvene rehabilitacije na osebe s Parkinsonovo boleznijo, osebe s težjo oz. težko motnjo v duševnem razvoju in osebe s poškodbo glave, ki so bile prepoznane kot tista ranljiva skupina oseb, ki bi ji lahko takšne storitve bistveno izboljšale kakovost življenja. Dodatno se predvideva financiranje udeležbe na skupinskih usposabljanjih za obvladovanje bolezni oz. stanja tudi za otroke s poškodbo glave in otroke s prekomerno telesno težo, določa se tudi zakonsko podlago za zdravstveno letovanje otrok in mladine kot oblike zdravstvene dejavnosti, s katero se krepi zdravje in blaži negativne učinke njihovih bolezni oziroma poškodb.

Komisija je predlagano zakonodajno inicijativo podprla in pripravila poročilo za 30. sejo Državnega sveta 10. 6. 2020, na kateri je Državni svet k predlogu zakona sprejel amandma Interesne skupine delodajalcev in Interesne skupine delojemalcev za novi 1.a člen, amandma državnega svetnika Tomaža Horvata k 1. členu in amandma državnega svetnika Danijela Kastelica, prav tako k 1. členu, ter predlog zakona podprl in ga vložil v zakonodajno proceduro po rednem postopku. Odbor Državnega zbora za zdravstvo predlog zakona (ZZVZZ-T, EPA 1208–VIII) do konca 2020 še ni obravnaval, Vlada pa v svojem mnenju z dne 16. 7. 2020 predlogu zakona ni izrekla podpore, saj naj ne bi ponujal ustreznih sistemskih rešitev.

Komisija je na 44. seji 27. 8. 2020 obravnavala Predlog zakona o spremembah Zakona o pacientovih pravicah – zakonodajna iniciativa, ki ga je v obravnavo Državnemu svetu predložil državni svetnik mag. Peter Požun. Cilj predlaganega zakona je bila poenostavitev postopkov tako za izvajalce zdravstvenih storitev na primarni ravni kot tudi za paciente, s čimer bi se povečala učinkovitost delovanja zdravstvenega sistema, tudi s pomočjo digitalizacije, in razbremenilo zdravnike na primarni ravni (omejitev obsega podatkov, ki so nujni za vpis v naročilno knjigo; podaljšanje časa, v katerem morajo pacienti izvajalcu zdravstvene storitve predložiti napotnico (v sedmih dneh in ne petih, če gre za stopnjo nujnosti zelo hitro, oziroma v 21 dneh, ne 14 dneh, če gre za stopnjo nujnosti hitro ali redno)). V predlogu zakona se je prav tako izrecno predvidelo vodenje podatkov v elektronski naročilni knjigi in ne v fizični obliki, kar sicer informacijski sistem izvajalcev zdravstvenih dejavnosti že omogoča.

Komisija je zakonodajno inicijativo podprla in pripravila poročilo za obravnavo na 32. seji Državnega sveta 16. 9. 2020. Pobudnik za sprejem zakonske novele je na podlagi pripomb pristojnega Ministrstva za zdravje že na seji komisije napovedal predložitev amandmajev k osnovnemu tekstu zakonodajne iniciative v obravnavo in odločanje Državnemu svetu.

Državni svet je zakonodajno iniciativo, skupaj s predloženimi amandmaji, sprejel in jo posredoval Državnemu zboru v obravnavo in sprejem po skrajšanem postopku. V zakonodajnem postopku je Odbor Državnega zbora na 11. seji 4. 11. 2020 k predlogu zakona sprejel amandma odbora k 3. členu ter amandmaja k 1. in 2. členu, ki ju je predlagala Vlada. Državni zbor je zakon (ZPacP-B; EPA 1347-VIII) brez nadaljnjih sprememb in dopolnitev sprejel na 48. izredni seji 20. 11. 2020.

Komisija je na 45. seji 10. 9. 2020 obravnavala Predlog zakona o spremembah in dopolnitvi Zakona o praznikih in dela prostih dnevih – zakonodajna iniciativa, ki ga je v obravnavo Državnemu svetu predložil državni svetnik Branko Tomažič. Pobudnik za sprejem predloga zakona je na podlagi zakonskih sprememb in dopolnitev želel dopolniti seznam državnih praznikov z dodatnim praznikom, poimenovanim »dan prvega spopada z okupatorjem na slovenskih tleh«, ki bi ga praznovali 13. maja, s čimer bi obeležili dan prvega oboroženega spopada z okupatorjem na slovenskih tleh po okupaciji med drugo svetovno vojno. Na navedeni dan so se namreč na Mali gor pri Ribnici vneli prvi boji med t. i. Tigrovci proti takratnemu okupatorju. Komisija predlagane zakonodajne iniciative ni podprla, pri čemer je bilo v razpravi večkrat izpostavljeno, da predlog za obeležitev 13. maja kot dan prvega spopada z okupatorjem na slovenskih tleh sam po sebi vsebinsko ni sporen, a da bi ga bilo primerneje opredeliti kot praznik, ki ni dela prost, hkrati pa ohraniti 2. maj kot praznik in hkrati dela prost dan. Na podlagi vseh navedenih pripomb je pobudnik za sprejem novele ZPDPD napovedal razmislek o morebitni vložitvi amandmajev k predloženi zakonodajni iniciativi do seje Državnega sveta.

Komisija je pripravila poročilo in ga predložila Državnemu svetu. Zakonodajna iniciativa je bila uvrščena na predlog 32. seje Državnega sveta 16. 9. 2020, a je bila s slednjega na pobudo predlagatelja, državnega svetnika Branka Tomažiča, umaknjena, njena obravnava pa je bila preložena na eno od prihodnjih sej Državnega sveta. Do 31. 12. 2020 še ni bila dana pobuda za ponovno uvrstitev predlagane zakonodajne iniciative na dnevni red seje Državnega sveta.

Komisija je na 45. seji 10. 9. 2020 Predlog Pobude Komisije za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide za sprejem Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju – zakonodajna iniciativa, ki je bil v imenu Komisije za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide pripravljen na pobudo državnega svetnika in podpredsednika komisije Danijela Kastelica in na podlagi dogovora na 42. seji komisije 8. 7. 2020, ob obravnavi Analize socialnega položaja prejemnikov invalidskih pokojnin, ki ne presegajo višine 300 evrov oziroma 402,18 evra (*več pod g Ostalo*). Cilj predloga zakona je odpraviti neenakost med zavarovanci, ki so upravičeni do invalidnine, ker imajo telesno okvaro, ki je nastala kot posledica poškodbe pri delu ali poklicne bolezni, in zavarovanci, ki do invalidnine od 1. 1. 2013 (po sprejemu ZPIZ-2) niso upravičeni, ker je njihova telesna okvara nastala kot posledica bolezni ali poškodbe izven dela. S tem se želi osebam, katerih telesna okvara je nastala izven dela, ponovno omogočiti dostop do pravice do invalidnine, ki je po 1. 1. 2013 niso mogli več pridobiti. Še pomembnejši cilj zakona pa je odpraviti neenakost med zavarovanci, ki imajo telesno okvaro, ki je nastala kot posledica bolezni ali poškodbe izven dela pred 1. 1. 2013, in tistimi, ki jim je iz enakih razlogov nastala telesna okvara po tem datumu. Pri teh osebah namreč ni nobene osebne razlike, zato je neenakopravnost še toliko večja. V skladu z navedenimi cilji predlog zakona predvideva spremembo prehodnih določb ZPIZ-2, s katerimi se je pravica do pridobitve nadomestila za telesne okvare omejila, na način, da bodo do nadomestila za telesno okvaro ponovno upravičeni tudi tisti, katerih telesna okvara je nastala izven dela.

Komisija je predlagano pobudo za sprejem zakonske iniciative podprla in jo v svojem imenu predložila v obravnavo Državnemu svetu. Slednji jo je obravnaval in podprl na 32. seji 16. 9. 2020 ter jo posredoval Državnemu zboru v obravnavo in sprejem po rednem postopku. Do 31. 12. 2020 zakonodajna iniciativa (EPA 1348-VIII; ZPIZ-2J) še ni bila uvrščena na dnevni red katere od sej pristojnega Odbora za delo, družino, socialne zadeve in invalide. Vlada v svojem mnenju z dne 14. 10. 2020 predlogu zakona ni izrekla podpore in je napovedala sistemsko ureditev izpostavljene problematike na podlagi priprave posebne zakonodaje s področja varstva invalidov.

c) Predlog zahteve za začetek postopka za oceno ustavnosti

Komisija je na 44. seji 27. 8. 2020 obravnavala Predlog Zahteve za začetek postopka za oceno ustavnosti četrte alineje tretjega odstavka 6. člena Zakona o fiskalnem pravilu (Uradni list RS, št. 55/2015), ki ga je v obravnavo Državnemu svetu predložil državni svetnik mag. Peter Požun. Namen predložene zahteve je zagotoviti večjo učinkovitost sistema zdravstvenega varstva in zagotovitev boljšega in hitrejšega dostopa do kakovostne zdravstvene oskrbe. Posledično se s predlagano zahtevo izpodbija četrto alinejo tretjega odstavka 6. člena Zakona o fiskalnem pravilu (v nadaljevanju: ZFisP), saj sta po prepričanju pobudnika z njo kršeni načelo socialne države iz 2. člena Ustave, načelo enakosti pred zakonom iz 14. člena Ustave, pravica do zdravstvenega varstva iz 51. člena Ustave RS in pravica do socialne varnosti iz 50. člena Ustave RS. Javni zdravstveni sistem zaradi omejitve, ki izhaja iz vključitve v okvir za pripravo proračunov sektorja država, in ki ni vzročno povezana z obsegom dejansko zbranih sredstev, namreč ne more zagotavljati zdravstvenega varstva skladno z ustavnimi zahtevami. Obseg sredstev, ki se lahko namenijo za zagotavljanje zdravstvenega varstva in v zvezi s tem povezane socialne varnosti, po oceni pobudnika ne sme biti vezan na druge institucionalne enote sektorja države niti odvisen od dnevno-političnega dogajanja. Pri omejevanju porabe z namenom časovno bolj enakomerno razporejene porabe je nujno upoštevati razliko med pravico posameznika, ki izhaja iz njegove trenutne potrebe po zdravstvenih storitvah, v katero se posega, in bodočo pravico drugega, ki jo je možno obravnavati zgolj kot vprašanje javnega interesa.

Komisija je predlog zahteve podprla in pripravila poročilo za 32. sejo Državnega sveta 16. 9. 2020. Tudi Državni svet je predlog zahteve podprl in jo posredoval Ustavnemu sodišču Republike Slovenije, ki o njej do konca 2020 še ni odločilo. Je pa Državni svet prejel poziv Ustavnega sodišča z dne 26. 10. 2020, da se izjavi o mnenju Vlade o zahtevi Državnega sveta za oceno ustavnosti. Na navedeni podlagi je državni svetnik mag. Peter Požun v obravnavo Državnemu svetu predložil Pobudo državnega svetnika mag. Petra Požuna za vložitev odgovora na vlogo Vlade Republike Slovenije o Zahtevi Državnega sveta za začetek postopka za oceno ustavnosti četrte alineje tretjega odstavka 6. člena Zakona o fiskalnem pravilu, je komisija obravnavala in podprla na 15. izredni seji 3. 12. 2020, Državni svet pa jo je predlog odgovora Državnega sveta sprejel na 35. seji 9. 12. 2020 (*več pod g) Ostalo*).

d) Predlog odločilnega veta

Komisija je na 12. izredni seji 10. 7. 2020 obravnavala Predlog odločilnega veta na Zakon o interventnih ukrepih za pripravo na drugi val COVID-19 (ZIUPDV), EPA 1249-VIII, ki ga je v obravnavo Državnemu svetu predložila Interesna skupina lokalnih interesov z namenom pospešitve postopka uveljavitve navedenega interventnega zakona. Komisija je načelno podprla predlog odločilnega veta, a obenem v okviru svojega poročila predlagala spremembo njegove obrazložitve v obliki amandmaja, s katerim naj bi Državni svet večji del določb ZIUPDV prepoznal kot ustrezen in nujen za podporo gospodarstvu in državljanom, kot problematične pa izpostavil vse tiste določbe ZIUPDV, povezane s prekomernim posegom v integriteto posameznika in njegove ustavne pravice do varstva osebnih podatkov, ki izhaja iz 38. člena Ustave Republike Slovenije (npr. dostop do evidence izdanih odločb o karanteni tudi Policiji in ne zgolj Zdravstvenemu inšpektoratu Republike Slovenije; predvidena obdelava občutljivih osebnih podatkov, povezanih z zdravstvenim stanjem posameznika, s strani Policije itd.). *Komisija je s poročilom seznanila Državni svet in mu predložila v obravnavo in sprejem prej omenjeni amandma. Državni svet na 17. izredni seji 10. 7. 2020 ni podprl predlaganega amandmaja komisije, prav tako tudi ne predloga odločilnega veta na zakon.*

e) Drugi akti, predloženi v obravnavo Državnemu zboru

PODROČJE DELOVNIH RAZMERIC IN PRAVIC IZ DELA

Komisija je na 49. seji 8. 10. 2020 obravnavala Letno poročilo Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije za leto 2019, EPA 1289–VIII, ki ga je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada. Komisija je poročilo ZPIZ, tako kot vsako leto, ocenila kot dobro strukturirano, pregledno in informativno. Komisija kot enega od ključnih trendov, ki bodo krojili vsebino in vplivali na vzdržnost sistema pokojninskega zavarovanja v prihodnje, izpostavlja še vedno zaskrbljujoče demografske trende, s poudarkom na nizki stopnji rodnosti in nizkem deležu aktivne delovne sile. Zgolj blažitev situacije z migracijami najbrž ne bo zadošča, zato bi bilo treba pospešiti socialni dialog na navedenem področju, zlasti v zvezi s postopnim prilagajanjem pogojev za starostno upokožitev tako z vidika zahtev glede dosežene pokojninskega dobe kot tudi najnižje starostne meje za upokožitev. Komisija je razpravljala tudi o učinkih novih zakonskih določb v zvezi z možnostjo prejemanja 40 % starostne pokojnine v prvih treh letih po izpolnitvi pogojev za upokožitev, kar naj bi zavarovance spodbudilo k vztrajanju v zavarovanju ali ponovni aktivaciji. Ker so stališča v zvezi z (ekonomsko) upravičenostjo navedenega ukrepa različna, je komisija predlagala, čim prej opravi uradne izračune in se jih predstavi javnosti, saj je od uveljavitve navedenih določb (1. 1. 2020) že preteklo dovolj časa za prve realne ocene.

Komisija je na podlagi opravljene razprave pripravila poročilo za 34. sejo Državnega sveta 11. 11. 2020. Slednji je svoje mnenje posredoval Odboru za delo, družino, socialne zadeve in invalide, ki se do konca 2020 s poročilom še ni seznanil, datum obravnave v 2021 pa prav tako še ni znan.

PODROČJE TRGA DELA

Komisija je na 49. seji 8. 10. 2020 obravnavala Poročilo o delu Inšpektorata Republike Slovenije za delo za leto 2019, EPA 1239–VIII, ki ga je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada. Komisija se je seznanila s poročilom in v mnenju izpostavila kršitve glede evidentiranja delovnega časa, kar bi bilo čim prej treba urediti v okviru zakonodaje ter uvesti enotno elektronsko evidentiranje, ki bi onemogočalo posege in manipulacijo z evidencami. Za kršitve na področju plačila za delo je opozorila, da so mnoga neplačila posledica nepoznavanja predpisov, prenormiranja ureditve področja ter pomanjkanja znanja na področju pravnega obračunavanja minimalnih plač in nadomestil ter nadurnega dela, kar bi bilo treba prav tako razreševati sistematično. Ponovno je opozorila tudi na pomanjkanje ozaveščanja ter izvajanja preventivnih ukrepov zlasti na področju varnosti in zdravja pri delu, na pomanjkljiv nadzor nad stanjem delovnih naprav in na ocene tveganja, ki se pogosto pripravljajo zgolj z namenom zadostitve zahtevam po njihovi izdelavi, namesto resne skrbi za varnost in zdravje zaposlenih. Kot izjemno problematično je komisija izpostavila tudi področje medicine dela, kjer so se 2020 največji problemi pokazali v času epidemije COVID-19, pri čemer težave na tem področju izvirajo že iz preteklih let. Komisija se je dotaknila tudi povečanega porasta števila napotenih tujih delavcev v Slovenijo, ki bi prav tako morali biti deležni ustrezne socialne zaščite in enakih pogojev za delo kot ostali zaposleni v Sloveniji. Pozvala je tudi k usklajenemu delovanju inšpektorjev na terenu in njihovo dobro obveščenost o spremembah veljavnih predpisov. Opozorila je tudi na to, da so bila navodila glede preventivnih ukrepov v prvem valu epidemije COVID-19 s strani medicinske stroke nejasna, neenotna ter premalo konkretna. Kot vsako leto je tudi tokrat podprla predloge za kadrovske okrepitve inšpektorata.

Komisija je pripravila poročilo za 34. sejo Državnega sveta 11. 11. 2020. Slednji je svoje mnenje posredoval Odboru za delo, družino, socialne zadeve in invalide, ki se do konca 2020 s poročilom še ni seznanil, datum obravnave v 2021 pa prav tako še ni znan.

PODROČJE ENAKIH MOŽNOSTI

Komisija je na 39. seji 20. 5. 2020 obravnavala Redno letno poročilo Zagovornika načela enakosti za leto 2019, EPA 1135-VIII, ki ga je v obravnavo Državnemu zboru predložil Zagovornik načela enakosti. Komisija se je seznanila z rednim letnim poročilom in razpravljala o stopnji razvoja naše družbe z vidika zaznavanja oziroma prepoznavanja diskriminacije; opozorila na diskriminacijo, ki so je deležne zlasti mlade ženske, ki se odločajo za materinstvo, tako z vidika varnosti zaposlitve kot možnosti napredovanja v službi; razpravljala o ustreznosti sledenja trenutnemu zakonsko podkrepljenemu načelu enakosti v povezavi z uravnoteženo zastopanostjo spolov v organih upravljanja in nadzora oseb javnega prava; izpostavila primere prikrite diskriminacije v povezavi z otroki iz romske skupnosti zaradi rigidno zastavljenega izobraževalnega sistema ter nepravilnosti v zvezi z izplačilom t. i. trinajste plače. Hkrati je z zadovoljstvom ugotovila, da so se nekatere krivice, na katere so opozarjali tako Varuh človekovih pravic, Državni svet kot Zagovornik načela enakosti, vendarle odpravile (sprejete nove določbe Zakona o prevozih v cestnem prometu, ki študentom z gibalnimi oviranostmi zagotavljajo brezplačen prevoz oziroma brezplačen prilagojen prevoz) in da so po dolgih letih opozoril Zagovorniku načela enakosti zagotovljeni primerni pogoji za delo, tako z vidika kadrovskega okrepitve kot tudi višine finančnih sredstev, namenjenih njegovemu delovanju.

Komisija je pripravila poročilo za 31. sejo Državnega sveta 1. 7. 2020. Državni svet je svoje mnenje k rednemu letnemu poročilu posredoval Odboru Državnega zbora za delo, družino, socialne zadeve in invalide, ki se je z njim seznanil na 23. seji 1. 10. 2020, s čimer se je obravnava rednega letnega poročila v okviru Državnega zbora zaključila.

Komisija je na 39. seji 20. 5. 2020 obravnavala Poročilo o izvajanju Periodičnega načrta za izvajanje Resolucije o nacionalnem programu za enake možnosti žensk in moških 2015–2020 za leti 2018 in 2019, EPA 1132–VIII, ki ga je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada Republike Slovenije, ki je na podlagi 17. člena Zakona o enakih možnostih žensk in moških na vsaki dve leti zavezana k poročanju Državnemu zboru o izvedenih ukrepih in aktivnostih v povezavi z Nacionalnim programom za enake možnosti žensk in moških 2015–2020. Komisija se je seznanila s poročilom, v razpravi komisije pa je bilo posebej izpostavljeno področje »Zdravje žensk in moških«, v okviru katerega se po ugotovitvah komisije poročilo osredotoča predvsem na že uveljavljene in uspešne preventivne programe v zdravstvu (ZORA, DORA in SVIT), ki se v celoti financirajo iz sredstev obveznega zdravstvenega zavarovanja, ki jih prispevajo zavarovanci (delojemalci in delodajalci), kljub temu da bi morali biti po mnenju komisije preventivni programi financirani iz proračuna države. Prav tako je komisija pogošila bolj konkretne navedbe v zvezi z učinki izvajanja pospešenih aktivnosti v zvezi s posameznim preventivnim programom na podlagi zadanih ciljev v posameznem letu.

Komisija je svoje mnenje posredovala Odboru Državnega zbora za delo, družino, socialne zadeve in invalide, ki se je za njim seznanil na 20. seji 8. 6. 2020, s čimer se je obravnava poročila v okviru Državnega zbora zaključila.

PODROČJE INVALIDSKEGA IN SOCIALNEGA VARSTVA

Komisija se je na 48. seji 1. 10. 2020 seznanila s Poročilom o delu in finančnem poslovanju Fundacije za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij v Republiki Sloveniji za leto 2019, EPA 1155-VIII, ki ga je v obravnavo Državnemu zboru predložila navedena fundacija. Komisija je v mnenju poudarila velik družbeni pomen FIHO in poslanstva invalidskih ter humanitarnih organizacij v Sloveniji, zato je pozvala ključne deležnike, da čim prej razrešijo očitna notranja nesoglasja, ki so se v FIHO pojavila v zadnjih letih. Podprla je tudi napore direktorja FIHO, da za delo FIHO zagotovi primerne podlage, tako s kadrovskega kot finančnega vidika, državo pa pozvala k zagotovitvi virov financiranja FIHO, ki bodo imeli tudi elemente stabilnosti, ne zgolj sistemskosti in stalnosti. Komisija je z namenom zagotovitve še večje transparentnosti poslovanja FIHO slednjega pozvala k predložitvi revidiranih računovodskih izkazov poslovanja FIHO v okviru poročil o delu v naslednjih letih. Opozorila

je tudi na to, da so po dolgih letih obstoja FIHO v okviru aktualnega mandata prvič vse ključne upravljaljske položaje v FIHO prevzeli predstavniki Vlade Republike Slovenije, namesto predstavnikov uporabnikov, kar ni v skladu s prvotnimi načrti ob ustanovitvi FIHO, da z zbranimi sredstvi v prvi vrsti avtonomno upravljajo uporabniki sredstev in ne država.

Komisija je svoje mnenje posredovala Odboru za delo, družino, socialne zadeve in invalide, ki se v 2020 še ni uspel seznaniti s poročilom.

PODROČJE ZDRAVSTVA

Komisija je na 8. izredni seji 18. 2. 2020 obravnavala Predlog za sprejem avtentične razlage 7. člena Zakona o interventnih ukrepih za zagotovitev finančne stabilnosti javnih zdravstvenih zavodov, katerih ustanovitelj je Republika Slovenija (ORZIUFSZZ), EPA 1008–VIII, ki ga je v obravnavo Državnemu zboru predložila skupina poslank in poslancev s prvopodpisanim Janijem Möderndorferjem. Predlagatelji so menili, da bi bilo treba z avtentično razlago 7. člena ZIUFSZZ jasno opredeliti, da se kot namensko porabljeni dodeljena sanacijska sredstva upošteva plačila zapadlih obveznosti za opravljanje javne službe od dne pridobitve enkratnih transfernih sredstev za pokrivanje presežkov odhodkov nad prihodki iz preteklih let, do njihove porabe, ki časovno ni omejena. Komisija je ocenila, da so bila sanacijska sredstva bolnišnicam v 2017 dodeljena utemeljeno, na podlagi obsežnih postopkov, njihova poraba pa je temeljila na navodilih Ministrstva za zdravje, ki se jih je nato naknadno in nepričakovano spremenilo. Komisija je prav tako ocenila, da je višina sredstev, ki so predmet vračila (pribl. 1,8 milijona evrov), v primerjavi z obsegom sredstev, potrebnih za delovanje celotnega zdravstvenega sistema, zanemarljiva in ni videla smisla v njihovem vračilu. Komisija je posledično menila, da je predlog avtentične razlage treba sprejeti in predlog besedila avtentične razlage podprla.

Komisija je svoje mnenje posredovala Odboru Državnega zbora za zdravstvo, ki je na 28. nujni seji 19. 2. 2020 sprejel sklep, da je avtentično razlago treba sprejeti in to v predloženi vsebini. Državni zbor je avtentično razlago sprejel na 16. redni seji 5. 3. 2020.

f) Zadeve, ki jih je komisija obravnavala kot zainteresirano delovno telo

Komisija je na 9. izredni seji 24. 4. 2020 kot zainteresirana komisija, skupaj s pristojno Komisijo Državnega sveta za gospodarstvo, obrt, turizem in finance, obravnavala Predlog zakona o zagotovitvi dodatne likvidnosti gospodarstvu za omilitev posledic epidemije COVID-19 (ZDLGPE) – nujni postopek, EPA 1120–VIII, ki ga je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada. Komisiji sta predlog zakona podprli, a se hkrati zavzeli za dvig omejitve višine posojila na najmanj 20 % letnih prihodkov posameznega kreditorejmalca, kar sicer v nadaljevanju zakonodajnega postopka ni bilo upoštevano. *Skupno mnenje sta komisiji posredovali Državnemu zboru v fazi obravnave na plenarnem zasedanju, saj komisiji nista uspeli zasedati pred Odborom Državnega zbora za finance (37. nujna seja 24. 4. 2020 in nadaljevanje seje 25. 4. 2020). Zakon je Državni zbor sprejel na 35. izredni seji 28. 4. 2020. Državni svet je sprejel zakon obravnaval na 13. izredni seji 29. 4. 2020, ki je bila prehodno zaključena brez sprejetih sklepov, nato pa na 14. izredni seji 30. 4. 2020 odločal še o predlogu odločilnega veta na zakon (predlagatelj skupina državnih svetnikov s prvopodpisanim Milanom Ozimičem), ki pa ni bil sprejet.*

Komisija je Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o interventnih ukrepih za zaježitev epidemije COVID-19 in omilitev njenih posledic za državljane in gospodarstvo (ZIUZEOP-A) - nujni postopek, EPA 1122–VIII, ki ga je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada, obravnavala kot zainteresirana komisija na 9. izredni seji 24. 4. 2020. S pristojno Komisijo za gospodarstvo, obrt, turizem in finance sta predlog zakona podprli in v mnenju opozorili na nekatere probleme, ki jim predlagatelj zakona po njunem mnenju ni namenil zadostne pozornosti (ne dovolj izkoriščena možnost dodatnega izobraževanja delavcev v času čakanja na delo; nejasnosti v zvezi z dodeljevanjem skupnega zneska javnih sredstev in višino teh sredstev; manjkajoča upravičenost najemnikov do delne oprostitve plačila poslovnih najemnin; nujnost posebne skrbi za osebe s statusom invalida;

nujnost oblikovanja ukrepov v zvezi s samozaposlenimi v športu in kulturi; manjkajoča stimulatívna davčna obravnava sponzorjev v kulturi in športu; podaljšanje projektov, ki se jih izvaja v okviru javnega sektorja, za 3 mesece; nujnost upoštevanja priporočil Zagovornika načela enakosti v zvezi s predlogom zakona itd.). *Skupno mnenje sta komisiji posredovali Državnemu zboru v fazi obravnave na plenarnem zasedanju, saj komisiji nista uspeli zasedati pred Odborom Državnega zbora za finance (37. nujna seja 24. 4. 2020 in nadaljevanje seje 25. 4. 2020). Zakon je Državni zbor sprejel na 35. izredni seji 28. 4. 2020. Državni svet je zakon obravnaval na 13. izredni seji 29. 4. 2020, ki je bila prehodno zaključena brez sprejetih sklepov, nato pa na 14. izredni seji 30. 4. 2020 odločal še o predlogu odločilnega veta na zakon (predlagatelj skupina državnih svetnikov s prvopodpisanim Milanom Ozimičem), ki pa ni bil sprejet.*

Komisija je kot zainteresirana komisija na 10. izredni seji 25. 5. 2020, skupaj z Interesno skupino negospodarskih dejavnosti, obravnavala Predlog interventnega zakona za odpravo ovir pri izvedbi pomembnih investicij za zakon gospodarstva po epidemiji COVID-19 (IZOOPIZG) – nujni postopek, EPA 1172-VIII, ki ga je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada. S predlogom zakona je Vlada želela zagotoviti čimprejšnji zakon investicijskega cikla države, občin in zasebnega sektorja; koordinirano in pospešeno izvedbo pomembnih investicij ter skrajšanje rokov in prednostno obravnavo v primeru upravnih sporov zoper upravne akte, povezane z izvedbo pomembnih investicij. *Komisiji sta se s predlogom zakona zgolj seznanili in skupno poročilo posredovali pristojni Komisiji za gospodarstvo, obrt, turizem in finance.*

Komisija je kot zainteresirana komisija na 10. izredni seji 25. 5. 2020, skupaj z Interesno skupino negospodarskih dejavnosti, obravnavala Predlog zakona o poročtvu Republike Slovenije v Evropskem instrumentu za začasno podporo zmanjševanju tveganj za brezposelnost v izrednih razmerah (SURE) po izbruhu COVID-19 (ZPEIPZB) – nujni postopek, EPA 1171-VIII, ki ga je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada. S predlogom zakona je Vlada želela doseči naslednje cilje: ohraniti delovna mesta in dejavnost samozaposlenih, zmanjšati nezaposlenost in izpad dohodka samozaposlenih, zagotoviti varnost in zdravje delavcev ter samozaposlenih in preprečiti hujšo gospodarsko škodo. Navedene cilje naj bi bilo možno doseči na podlagi koriščenja sredstev iz novega solidarnostnega instrumenta SURE, ki bo imel na voljo 100 milijard evrov. Izvajal se bo v obliki sheme dajanja posojil, podprt pa bo s sistemom jamstev držav članic. Komisija in interesna skupina sta predlog zakona podprli in ob tem dodatno opozorili, da bi bilo treba navedena sredstva porabiti učinkovito in na način, da bo dosežen največji možen pozitiven učinek, prav tako pa tudi na nujnost upoštevanja še sprejemljive mere zadolženosti države. *Skupno poročilo komisije in interesne skupine je bilo posredovano pristojni Komisiji za gospodarstvo, obrt, turizem in finance s pozivom, da se pomisleke in pripombe iz razprave komisije in interesne skupine upošteva v mnenju komisije. Pristojna komisija je slednje upoštevala.*

Komisija je na 47. seji 28. 9. 2020 kot zainteresirana komisija, skupaj s pristojno Komisijo za državno ureditev, obravnavala Petindvajseto redno letno poročilo Varuha človekovih pravic Republike Slovenije za leto 2019, EPA 1283-VIII, ki ga je v obravnavo Državnemu zboru predložil Varuh človekovih pravic Republike Slovenije. Komisiji sta izrazili pohvale varuhovemu poročilu, v mnenju pa opozorili na slabo zaščitene pravice mladih, predvsem žensk, ki jim neustrezni pogoji za življenje in delo v državi ne omogočajo dovolj visoke stopnje socialne zaščite in jim otežujejo usklajevanje poklicnega in družinskega življenja; na kršitve na področju plač in prispevkov za socialno varnost ter pomanjkanje podatkov o celoviti sliki o obsežnosti navedene problematike. Izpostavili sta tudi področje obvladovanja bolnišničnih okužb v domovih za starejše, razpravljali o pravici do cepljenja, ki v zadnjem času pogosto deli slovensko javnost, opozorili na še vedno pogoste težave z dostopom do osebnega zdravnika in dolge čakalne dobe na obravnavo na specialistični ravni ter na problematiko sobivanja staršev ob otroku v bolnišnici, za kar jim ne pripada nadomestilo plače za nego otrok. Slednje skuša Državni svet urediti z vloženim Predlogom zakona o

spremembah in dopolnitvah Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju, EPA 1159-VIII, ki rešuje omenjeno problematiko in čaka na obravnavo na pristojnem Odboru DZ za zdravstvo (*več pod b) Zakonodajne iniciative*).

Komisiji sta skupno mnenje poslali Komisiji za peticije, človekove pravice in enake možnosti, ki se je s poročilom seznanila na 10. seji 7. 10. 2020. Državni svet je poročilo obravnaval na 33. seji 14. 10. 2020 in svoje mnenje posredoval Državnemu zboru, ki se je s poročilom seznanil na 21. seji 27. 10. 2020 in pri tem sprejel priporočilo vsem institucijam in funkcionarjem na vseh ravneh, da upoštevajo varuhova priporočila.

Komisija je na 47. seji 28. 9. 2020 kot zainteresirana komisija, skupaj s pristojno Komisijo za državno ureditev, obravnavala Poročilo Varuha človekovih pravic Republike Slovenije o izvajanju nalog državnega preventivnega mehanizma po Opcijskem protokolu h Konvenciji OZN proti mučenju in drugim krutim, nečloveškim ali poniževalnim kaznim ali ravnanju za leto 2019, EPA 1284-VIII, ki ga je v obravnavo Državnemu zboru predložil Varuh človekovih pravic Republike Slovenije. Komisiji sta poročilo ocenili kot vsebinsko dobro strukturirano in informativno, izrazili zaskrbljenost zaradi ne-uresničevanja priporočil v psihiatričnih bolnišnicah, ki se ponavljajo že leta, ter glede še vedno pereče problematike pomanjkanja osebja v zaporih, še zlasti pravosodnih policistov, pa tudi ustreznega kadra v domovih za starejše (posebej izstopa pomanjkanje kadra v nočnem času). Tudi postopki za pridobitev pravice do vzpostavitve varovanih oddelkov v domovih za starejše na pristojnem Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti po oceni komisij potekajo prepočasi, zato so obstoječi oddelki prenapolnjeni, prihaja celo do neustreznih namestitev oseb z demenco. Komisiji sta ponovno opozorili tudi na perečo problematiko nameščanja oseb z duševno motnjo na oddelke socialnovarstvenih zavodov in pozvali k čimprejšnji predložitvi novele Zakona o duševnem zdravju v javno obravnavo.

Komisiji sta skupno mnenje poslali Komisiji za peticije, človekove pravice in enake možnosti, ki se je s poročilom seznanila na 10. seji 7. 10. 2020. Državni zbor se je s poročilom seznanil na 21. seji 27. 10. 2020 in pri tem sprejel priporočilo vsem pristojnim državnim in drugim organom, da sprejmejo vse potrebne ukrepe za uresničevanje priporočil državnega preventivnega mehanizma.

g) Ostalo

Komisija je Poročilo o delu Komisije Državnega sveta Republike Slovenije za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide v 2019 obravnavala in brez pripomb potrdila na 33. seji 9. 1. 2020. *Poročilo je bilo vključeno v skupno Poročilo o delu Državnega sveta 2019.*

Komisija se je, na pobudo državnega svetnika Francija Rokavca, na 35. seji 3. 2. 2020, skupaj z zainteresirano Komisijo za lokalno samoupravo in regionalni razvoj, seznanila z Odgovorom Ministrstva za zdravje na Pobudo državnega svetnika Francija Rokavca za ustrežnejšo ureditev omejevanja porabe alkohola in uporabe tobačnih izdelkov na pripadajočih funkcionalnih zemljiških objektov, kjer se opravlja dejavnost vzgoje in izobraževanja. Državni svetnik Franci Rokavec (pobudnik) je v svoji pobudi, ki jo je Državni svet obravnaval in podprl na 21. seji 18. 9. 2019, pristojnemu Ministrstvu za zdravje predlagal, da pripravi ustrezne spremembe Zakona o omejevanju porabe alkohola in Zakona o omejevanju uporabe tobačnih in povezanih izdelkov, ki bodo omogočile prodajo oziroma ponudbo alkohola in uporabo tobačnih izdelkov na pripadajočih funkcionalnih zemljiških objektov, kjer se opravlja dejavnost vzgoje in izobraževanja, in sicer v času izven pouka in rednega delovnega časa vzgojne oziroma izobraževalne ustanove, ko se bodo na navedenih zemljiških odvijale prireditve, katerih organizator bodo subjekti, katerih delovanje je v javnem interesu. Ministrstvo za zdravje je Državnemu svetu 17. 10. 2019 poslalo odgovor na pobudo, ki pa ga je pobudnik ocenil kot neustreznega, saj po njegovem mnenju Ministrstvo za zdravje ne razume izpostavljene problematike. Člani komisij so v razpravi do obravnavane problematike zavzeli različna stališča. Po eni strani je bilo opozorjeno, da pobuda nikakor ni sprejemljiva in da je treba ohraniti ali še zaostri politiko države na področju omejevanja porabe alkohola in tobaka, po drugi strani pa so zlasti predstavniki interesov lokalnih

skupnosti opozorili na realne težave, s katerimi se soočajo zlasti manjše lokalne skupnosti in ki bi terjale vsaj delno prilagoditev obstoječih zakonskih določb specifičnim situacijam.

Komisiji po opravljeni seznanitvi z odgovorom in poglobljeni vsebinski razpravi o izpostavljeni problematiki nista sprejeli nobenih sklepov. Komisiji sta pripravili skupno poročilo, ki je bilo poslano v vednost državnim svetnicam in svetnikom.

Komisija se je v 2020 intenzivno ukvarjala s Problematiko invalidskih pokojnin in nadomestil za telesne okvare. Prvotno na 34. seji 30. 1. 2020, na kateri je opravila poglobljeno razpravo o izpostavljeni problematiki, podprla njeno čimprejšnjo razrešitev in sprejela več sklepov. Med drugim je v enem sklepov pozvala Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti (MDDSZ) k iskanju rešitev, ki bodo prejemnikom najnižjih invalidskih pokojnin zagotovile dostojnejše življenje na način, da se jim zagotovi dohodek vsaj v višini osnovnega zneska minimalnega dohodka in s tem njihov položaj izenači s prejemniki denarne socialne pomoči. MDDSZ je na prej omenjeni 34. seji komisije samo ponudilo, da izdela podrobnejšo analizo socialnega položaja prejemnikov invalidskih pokojnin, ki ne presegajo 300 oziroma 402,18 evra, v povezavi z morebitnimi prejemki, ki jih slednji prejemajo ali so do njih upravičeni v skladu z zakonodajo, ki ureja uveljavljanje pravic iz javnih sredstev. Delno analizo je MDDSZ komisiji posredovalo 2. 3. 2020 in jo zaprosilo, da mu omogoči malo več časa, da analizo izvede v popolnosti. Komisija je prošnji MDDSZ ugodila in omogočila odziv do 30. maja 2020 (poslan dopis na MDDSZ dne 21. 4. 2020).

Celovito Analizo socialnega položaja prejemnikov invalidskih pokojnin, ki ne presegajo višine 300 evrov oziroma 402,18 evra, v povezavi s problematiko invalidskih pokojnin in nadomestil za telesne okvare je nato komisija s strani MDDSZ prejela 25. 5. 2020. Z željo, da ugotovi, kakšni so lahko naslednji koraki do dosege zadanega cilja - izboljšanja socialnega položaja prejemnikov invalidskih pokojnin, se je komisija na 42. seji 8. 7. 2020 z njo podrobneje seznanila. Na podlagi opravljene obravnave je na pristojno ministrstvo naslovila mnenje, v katerem ga je pozvala, da do 1. 10. 2020 pripravi spremembe zakonodaje s področja pokojninskega in invalidskega varstva z namenom zagotovitve pravice do invalidske pokojnine najmanj v višini osnovnega zneska minimalnega dohodka, kot ga določa zakon, ki ureja socialno varstvene prejemke, kar naj bi zajelo tudi zavarovance, ki že prejemajo invalidsko pokojnino, nižjo od osnovnega zneska minimalnega dohodka. Komisija je nato 9. 11. 2020 na Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti poslala urgenco v zvezi s sklepom o pripravi sprememb ZPIZ-2 do 1. 10. 2020, odgovor na urgenco je komisija prejela 20. 11. 2020. Kot izhaja iz odgovora, je bila v okviru pristojnega ministrstva sprejeta odločitev za pripravo rešitve, ki bo prejemnikom najnižjih invalidskih pokojnin omogočila poseben dodatek k pokojnini v okviru socialnega varstva in ki naj bi bila pripravljena v bližnji prihodnosti. Predstavljala naj bi začasno rešitev do sprejetja celovite reforme invalidskega področja.

Komisija je v okviru sprejetih sklepov na 42. seji 8. 7. 2020 dodatno pooblastila strokovno službo Državnega sveta, da v imenu komisije pripravi zakonodajno iniciativo, s katero bi se odpravilo obstoječo diskriminacijo med osebami s telesnimi okvarami, ki so nastale kot posledica poškodbe pri delu ali poklicne bolezni, in osebami s telesnimi okvarami, ki so nastale kot posledica bolezni ali poškodbe izven dela. Slednje od uveljavitve ZPIZ-2 v skladu s 403. in 429. členom namreč niso več upravičene do nadomestila za telesno okvaro. Služba Državnega sveta je za obravnavo na 45. seji 10. 9. 2020 pripravila Predlog Pobude za sprejem Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju – zakonodajna iniciativa (več pod b) Zakonodajne iniciative, ki jo je po potrditvi na komisiji in vložitvi v proceduro Državnega sveta slednji sprejel na 32. seji 16. 9. 2020. Predlog zakona je posredoval Državnemu zboru v obravnavo in sprejem. Pristojni Odbor Državnega zbora za delo, družino, socialne zadeve in invalide o predlogu zakona še ni odločal.

Komisija je na 46. seji 23. 9. 2020 obravnavala Predlog zakona o dolgotrajni oskrbi v javni razpravi, EVA 2017-2711-0013, ki ga je pristojno Ministrstvo za zdravje posredovalo v javno razpravo do 30. 9. 2020. Komisija je ugotovila, da obravnavani osnutek predloga zakona

predstavlja vsebinsko nadgradnjo zakonodajnega osnutka iz leta 2017 in poudarila, da sta se v preteklih letih tako komisija kot plenumu Državnega sveta že večkrat intenzivno ukvarjala z vprašanjem ureditve dolgotrajne oskrbe, v 2019 sta se podrobno seznanila tudi s pilotnim projektom uvajanja dolgotrajne oskrbe z naslovom Integrirana oskrba v občini Krško »MOST«. Komisija je ponovno pozvala k čimprejšnjemu sprejetju zakonodaje s področja dolgotrajne oskrbe in opozorila na odprta vprašanja, ki terjajo dodatna usklajevanja na vseh ključnih segmentih – glede vsebine pravic, storitev in načina financiranja ter uveljavljanja in izvajanja pravice do DO. Na podlagi razprave in ustnih ter pisnih stališč na sejo vabljenih deležnikov je komisija pripravila pregled splošnih pripomb (v zvezi z vsebino in časovnico sprejema predloga zakona, ključnimi deležniki v sistemu DO, kadrovskimi viri za izvajanje storitev DO, finančnimi viri in načini financiranja storitev DO, socialnim dialogom in medresorskim usklajevanjem ter nomotehniko in jasnostjo določb) in konkretnih pripomb v obliki amandmajev k predlogu zakona (k 4. poglavju uvoda v predlog zakona, k 1., 2., 3., 5., 6., 7., 8. členu, k poglavju II., k 9., 11., 12., 13. členu, k poglavju III., k 14., 15., 16., 17., 19., 24., 25. členu, k poglavju IV., k 27., 28., 29., 32., 34., 35., 37. in 38. členu, k poglavju V., k 39., 40., 41., 42., 43., 53., 65., 68., 70. členu, k poglavju 6.4, k 73., 77., 78., 80., 82., 83. členu, k poglavju 7. 2., k 98. členu, k poglavju VIII. in IX, k 120., 121., 122., 123., 126., 148., 150., 155., 159. in 162. členu), pa tudi k predloženim osnutkom podzakonskih aktov. *Komisija je mnenje posredovala pristojnemu Ministrstvu za zdravje, od katerega, navkljub pozivu, da se do predlaganih zakonskih sprememb in dopolnil opredeli, še ni prejela nobene povratne informacije.*

Na dnevni red 50. seje komisije 23. 11. 2020 je komisija na dnevni red uvrstila Predstavitev evropske zdravstvene unije, ki jo je podal vodja Predstavnštva Evropske komisije v Sloveniji. Poudarek v predstavitvi je bil dan izhodiščem za vzpostavitev evropske zdravstvene unije, ki so bila sprejeta 11. novembra 2020 kot odziv na pandemijo nove koronavirusne bolezni (COVID-19), ter vsebini sporočila Evropske komisije z naslovom *Oblikovanje evropske zdravstvene unije: krepitev odpornosti EU na čezmejne grožnje za zdravje*, ki ga spremljajo trije zakonodajni predlogi. Na njihovi podlagi naj bi se vzpostavilo trden zakonodajni okvir, na podlagi katerega se bodo države članice EU na prihodnje zdravstvene krize lahko skupaj odzvale kot celota. Pri pripravi predlogov so bile upoštevane izkušnje iz prvega vala epidemije, ki kažejo, da bo nadgradnja evropskega okvira za čezmejne grožnje za zdravje prinesla tudi večji splošni učinek. Komisija je bila seznanjena tudi s stališčem Ministrstva za zdravje, ki se zavzema za okrepitev sodelovanja na področju zdravstva na ravni EU in s tega vidika podpira tudi vse aktivnosti EK v navedeni smeri. Komisija je ocenila, da predlog EK za vzpostavitev evropske zdravstvene unije predstavlja dobro izhodišče in odlično priložnost za poglobljeno razpravo o stanju naših zdravstvenih sistemov in njihovem napredku v prihodnje, saj bo zagotovo trenutna situacija terjala še kakšne dodatne korake, prav tako se lahko pričakuje še kakšen nov val COVID-19, pojavijo pa se lahko tudi nove nalezljive bolezni, na kar bo prav tako treba odreagirati hitro in usklajeno. Predlagala je tudi proučitev ustreznosti trenutno veljavnih določb Lizbonske pogodbe glede pristojnosti držav članic na področju zdravja, vsaj na področju javnega zdravja in preprečevanja širjenja nalezljivih bolezni. Slednje bi EU omogočilo bolj usklajeno delovanje, tako glede ukrepov kot tudi vseh ostalih aktivnosti, ki jih od EU pričakujejo njeni državljani z namenom zaščite njihovega zdravja. Opozorila je tudi, da je zdravje velikega pomena samo za posameznika, ampak tudi za družbo kot celoto, in da se je v okviru krize, povezane s COVID-19, zelo jasno pokazala slaba pripravljenost držav članic za odziv na tovrstne krizne trenutke, prav tako pa tudi, da so države z močnimi javnimi zdravstvenimi sistemi krizo lažje prebrodile, medtem ko so se države s prevladujočim zasebnim sistemom zdravstva (Nizozemska, Švica) soočale z velikimi težavami in so bile zelo odvisne od pomoči sosednjih držav. Komisija je pozdravila napore Evropske komisije glede skupne nabave cepiv in zagotavljanjem dodatnih sredstev za reševanje gospodarstev držav članic EU ter socialno zaščito državljanov EU, a hkrati opozorila, da največje težave šele prihajajo. Komisija je v razpravi predlagala tudi razmislek o vzpostavitvi posebnega kriznega organa, katerega delovanje bi moralo biti usmerjeno v preventivo in ne v kurativo.

Komisija je na podlagi seznanitve in razprave pripravila mnenje in ga poslala v vednost Predstavnštvu evropske komisije v Sloveniji in Ministrstvu za zdravje.

Komisija je na 15. izredni seji 3. 12. 2020 obravnavala Pobudo državnega svetnika mag. Petra Požuna za sprejem Odgovora na vlogo Vlade Republike Slovenije o Zahtevi Državnega sveta za začetek postopka za oceno ustavnosti četrte alineje tretjega odstavka 6. člena Zakona o fiskalnem pravilu (Uradni list RS, št. 55/2015). V predlogu odgovora je bilo izpostavljeno, da sta socialna varnost in zdravstveno varstvo temeljni človekovi pravici, javno zdravstvo pa mora biti enako dostopno vsem, ki potrebujejo njegove storitve. Javni zdravstveni sistem zaradi omejitve, ki izhaja iz vključitve v okvir za pripravo proračunov sektorja država, in ki ni vzročno povezana z obsegom dejansko zbranih sredstev, ne more zagotavljati zdravstvenega varstva skladno z ustavnimi zahtevami. Prav tako obseg sredstev, ki se lahko namenijo za zagotavljanje zdravstvenega varstva in v zvezi s tem povezane socialne varnosti, po oceni pobudnika ne bi smel biti vezan na druge institucionalne enote sektorja države niti odvisen od dnevno-političnega dogajanja. Pri omejevanju porabe z namenom časovno bolj enakomerno razporejene porabe je nujno upoštevati razliko med pravico posameznika, ki izhaja iz njegove trenutne potrebe po zdravstvenih storitvah, v katero se posega, in bodočo pravico drugega, ki jo je možno obravnavati zgolj kot vprašanje javnega interesa.

Komisija je že ob obravnavi predloga zahteve za začetek postopka za presojo ustavnosti ZFiSP ugotovila, da zahteva pomeni pomemben korak k razjasnitvi vprašanj ustreznosti trenutne zakonske ureditve, ki tako Vladi kot Državnemu zboru Republike Slovenije daje relativno veliko moč pri omejevanju porabe ene od najpomembnejših blagajn v državi, kljub temu, da se slednja ne napaja iz davkov, ampak iz naslova prispevkov zavarovancev in delodajalcev in le v izrazito majhnem deležu iz državnega proračuna. Opozorila je tudi, da je po koncu pandemije COVID-19 pričakovati okrepljeno stroškovno obremenitev blagajne obveznega zdravstvenega zavarovanja, saj se trenutno marsikaterega programa zdravstvenega varstva na primarni in sekundarni ravni ne izvaja ali pa se ga izvaja v omejenem obsegu. Posledično je menila, da je v primeru presežkov v blagajni obveznega zdravstvenega zavarovanja nesprejemljivo omejevati njihovo porabo, če bi se s tem lahko zagotovilo večji obseg zdravstvenih storitev in s tem prispevalo k zagotavljanju ažurne in kakovostne zdravstvene oskrbe vsakemu posamezniku, v skladu z ustavno opredeljenimi pravicami.

Komisija je pobudo s predlogom odgovora Državnega sveta soglasno podprla in pripravila poročilo za 35. sejo Državnega sveta, ki je predlog odgovora Državnega sveta na vlogo sprejel ter ga še isti dan posredoval Ustavnemu sodišču Republike Slovenije.

Mag. Nuša Zupanec
sekretarka komisije

Mag. Peter Požun
predsednik komisije